

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

доцент _____ І.В. Геруш

« 25 » _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

Ортодонтія

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»
Освітній ступінь магістр
Курс навчання 3,4,5
Форма навчання денна
Кількість кредитів 10
Кафедра стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку « 19 » червня 2020 року (протокол № 16).

Завідувач кафедри
д. мед. наук, професор

_____ (підпис)

О.І. Годованець

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю « 24 » червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії д. мед. наук, професор

_____ (підпис)

Н.Б. Кузняк

Чернівці – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, godovanec.oksana@bsmu.edu.ua ; Котельбан Анастасія Василівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри kotelban_anastasiia@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (050)0794102

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Лекції	10
Практичні заняття	60
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Ортодонція» – це навчальна дисципліна, що дає змогу студентам оволодіти знаннями етіології, патогенезу, клініки, діагностики, профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій, а також дефектів зубних рядів. Вивчення дисципліни «Ортодонція» на 3 курсі надає можливість студентам ознайомитися з віковими особливостями розвитку зубощелепного апарату, методами обстеження, діагностики та основними принципами лікування ортодонтичних хворих. Викладання дисципліни «Ортодонція» направлене на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій студентів, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);

- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на на знаннях, отриманих на циклах природничо-наукової підготовки (медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; мікробіологія, вірусологія та імунологія) та професійної підготовки (клінічна анатомія та оперативна хірургія, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, внутрішня медицина, хірургія, радіологія, педіатрія, отоларингології, загальна медична підготовка)	дитяча терапевтична стоматологія дитяча хірургічна стоматологія ортодонтія

базується на вивченні студентами дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитячої терапевтичної стоматології, дитячої хірургічної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології та інтегрується з ними	ортопедична стоматологія терапевтична стоматологія хірургічна стоматологія
---	---

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Ортодонтія» на 3 курсі є оволодіння методами обстеження і діагностики пацієнтів з зубощелепними аномаліями та деформаціями, основними принципами і методами лікування, а також впливом ортодонтичної апаратури на тканини пародонта та скронево-нижньощелепного суглоба.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортодонтія» є:

- проводити обстеження ортодонтичних хворих;
- аналізувати результати обстеження пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями;
- обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз;
- знати методи лікування в ортодонтії, у тому числі різні види ортодонтичної апаратури;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі;
- проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

7.2. Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді.
- ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

1. Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті;
2. Поняття про норму в ортодонтії;
3. Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями;
4. Антропометричні методи обстеження;
5. Методи дослідження мовної, дихальної, жувальної функції та функції ковтання;
6. Рентгенологічні методи обстеження;
7. Методики телерентгенографії;
8. Класифікації зубощелепних аномалій та деформацій;
9. Основні принципи і методи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій;
10. Методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій;
11. Знімну та незнімну ортодонтичну апаратуру.

8.2. Уміти:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі;
2. Аналізувати результати обстеження пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями;
3. Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій;
4. Визначити провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці;
5. Проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику;
6. Проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій.

8.3. Демонструвати:

ПР 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми в ортодонтії; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПР 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПР 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування зубощелепних аномалій та деформацій шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 11. Проводити лікування зубощелепних аномалій та деформацій за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПР 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС) – 1 модуль «Пропедевтика ортодонції», який складається з 3 змістових модулів.

Модуль № 1. «Пропедевтика ортодонції»

Змістовий модуль № 1. Анатомо-функціональна характеристика зубощелепного апарату людини у віковому аспекті.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- знати етапи розвитку зубощелепного апарату у внутрішньоутробному періоді;
- знати етапи розвитку зубощелепного апарату в постнатальному періоді;
- знати особливості розвитку жувальної мускулатури в дітей;
- знати морфо-функціональну характеристику тимчасового періоду прикусу;
- знати морфо-функціональну характеристику змінного періоду прикусу;

- знати морфо-функціональну характеристику постійного періоду прикусу;
- знати характеристику ортогнатичного прикусу;
- надавати визначення поняттю «ключ оклюзії»;
- знати періоди становлення висоти прикусу.

Тематична структура змістового модуля.

Тема № 1. Поняття про норму в ортодонтії. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Ортогнатичний прикус, його характеристика.

Поняття норми в ортодонтії. Ортогнатичний прикус та інші фізіологічні варіанти нормального прикусу. Фізіологічні та патологічні види прикусів, їх загальна морфологічна та функціональна характеристика.

Ортогнатичний прикус, його характеристика (ключі оклюзії за Енглею та Енлюсом).

Тема № 2. Етапи становлення зубощелепного апарату людини. Ембріональний розвиток обличчя та щелеп.

Етапи становлення зубощелепного апарату людини у віковому аспекті. Ембріональний розвиток обличчя та щелеп. Особливості формування піднебіння, язика та інших анатомічних структур в ембріогенезі.

Тема № 3. Морфо-функціональна характеристика ротової порожнини новонародженого.

Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота новонародженого. Інконгруентність скронево-нижньощелепних суглобів, поступове удосконалення рухів нижньої щелепи. Встановлення функцій ротової порожнини.

Тема № 4. Морфо-функціональна характеристика тимчасового прикусу.

Морфологічні та функціональні особливості тимчасового прикусу. Його основні періоди. Симптом Цилінського, його прогностичне значення.

Тема № 5. Морфо-функціональна характеристика змінного та постійного прикусів. Етапи становлення висоти прикусу.

Змінний прикус, його морфологічна та функціональна характеристика. Морфо-функціональна характеристика постійного прикусу. Етапи становлення висоти прикусу. Ріст і вікові зміни щелеп. Особливості жувальних та м'язових м'язів у дітей. Фактори, які забезпечують нормальний розвиток і ріст зубощелепного апарату. Взаємозв'язок і взаємообумовленість форми і функції зубощелепного апарату.

Тема № 6. Контроль змістового модуля 1.

Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу та практичних навичок студентами. Тестовий контроль та усне опитування.

Змістовий модуль № 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- знати методику збору анамнезу в ортодонтичного хворого;
- знати методику проведення клінічного обстеження ортодонтичного хворого;
- знати класифікації зубощелепних аномалій та деформацій;
- знати методику проведення антропометричних, графічних, фотометричних методів додаткового обстеження;
- знати методику проведення функціональних проб (ковтальних, жувальних та дихальних);
- знати методику проведення палатографічного дослідження;
- знати методику опису дентальних, аксіальних знімків, ортопантограм;
- знати методику розшифровки телерентгенограм (фасних та профільних);
- знати методику встановлення попереднього та заключного ортодонтичного діагнозу;
- знати вимоги до ведення медичної документації.

Тематична структура змістового модуля.

Тема № 1. Суб'єктивні методи обстеження дітей із зубощелепно-лицевими аномаліями та деформаціями. Вивчення анамнестичних даних.

Значення анамнестичних даних. Вивчення скарг хворого, стану матері в період вагітності. Характер положів (фізіологічні чи патологічні). Роль спадковості у виникненні зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Вивчення родоводу. Перенесені захворювання в ранньому

дитинстві. Наявність системних і хронічних захворювань. Особливості прорізування зубів. Стан ЛОР-органів і характер дихання.

Визначення понять: аномалія, деформація, вроджена, набута, спадкова.

Тема № 2. Клінічний огляд ортодонтичного хворого. Клінічні функціональні проби та їх значення в ортодонтії. Заповнення медичної карти ортодонтичного хворого.

Клінічне обстеження ортодонтичного хворого. Особливості клінічного обстеження. Заповнення історії хвороби. Конфігурація обличчя хворого, пропорціональність його трьох частин, характер профілю. Вивчення зміни конфігурації обличчя при проведенні клінічних діагностичних проб за Ешлером-Бітнером та Ільїною-Маркосян.

Заповнення медичної карти ортодонтичного хворого. Встановлення попереднього діагнозу за даними клінічного обстеження. Його складові частини.

Тема № 3. Методи дослідження жувальної функції, ковтання, дихання та мови.

Визначення характеру жувальних рухів, типу жування. Методи дослідження функції жування: статичні; динамічні; електротензодинамометрія за С.І. Трілем, В.П. Вознюком та інші; жувальні проби; мастикаціографія, міотонетрія, електроміографія та інші. Поняття «жувальна сила», «жувальна ефективність», «жувальний тиск», «жувальна потужність».

Особливості типу ковтання, їх характеристика. Роль ковтання в розвитку зубощелепного апарату. Діагностика порушень ковтання. Функціональна ковтальна проба. Клінічні функціональні проби за Френкелем.

Ознаки дихання ротом. Вплив порушеного дихання на формування зубощелепного апарату і організму в цілому. Функціональна дихальна проба. Проби на затримку дихання (проба Штанге, проба Генча). Спірометрія, життєва ємкість легень у хворих із зубощелепними аномаліями.

Характеристика мовної функції. Методи вивчення стану функції мови. Методи палатографії: прямий і непрямий. Переваги палатографії при вивченні стану функції мови у хворих із зубощелепними аномаліями та деформаціями. Особливості артикуляційних зон у нормі і при аномаліях прикусу.

Тема № 4. Антропометричні методи обстеження.

Антропометричні вимірювання на діагностичних моделях і в порожнині рота. Вивчення розмірів коронкової частини тимчасових і постійних зубів (індекс Тона, Болтона, Долгополової).

Вимірювання трансверзальних розмірів зубних рядів у постійному та тимчасовому періодах прикусу за методом Пона, Ліндера та Харта, Долгополової. Вимірювання сагітальних розмірів зубних рядів у постійному та тимчасовому періодах прикусу за методом Коркхауза, Долгополової.

Антропометричні методи обстеження. Вимірювання ширини, довжини і розмірів апікального базису за методом Хауса та Снагіної. Визначення дефіциту місця в зубній дузі для аномалійно розташованого зубу. Вимірювання висоти піднебінного склепіння за методом Коркхауза, Ільїної-Маркосян, Долгополової та ін. Встановлення пропорційності розвитку сегментів зубних рядів за методом Герлаха. Вимірювання лонгітудинальної довжини зубних рядів за методом Нанса. Діагностика симетричності зубних рядів за методом Фусса та Шварца.

Тема № 5. Графічні методи діагностики.

Вивчення форми зубних рядів за графічними та геометричними методами (симетроскопія, фотосиметроскопія, симетрографія, паралелографія). Побудова діаграми Хаулея-Герберта-Гербста.

Тема № 6. Фотометрія в ортодонтії.

Антропометричні замірювання голови в трьох взаємоперпендикулярних площинах. Основні антропометричні орієнтири. Фотометрія голови. Фотознімки голови в профіль і фас. Основні антропометричні орієнтири.

Тема № 7. Рентгенологічні методи обстеження в ортодонтії.

Показання до їх використання в ортодонтичній практиці. Види рентгенологічного обстеження ортодонтичного хворого. Методика проведення ортопантомографії. Особливості зображення об'єкту. Значення в діагностиці зубощелепно-лицевих аномалій. Кістковий і зубний вік дитини, їх діагностичне значення.

Методика комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної томографії. Рентгенографічні дослідження скронево-нижньощелепного суглобу.

Тема № 8. Телерентгенографія. Розшифрування телерентгенограм за Шварцем.

Методика проведення профільної та прямої телерентгенографії. Основні краніо-, гнато- та профілометричні вимірювання за Шварцем. Розшифрування телерентгенограм за Доунсом, Рікетсом та ін. Основні антропометричні орієнтири.

Значення телерентгенографії в диференційній діагностиці зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій, а також у прогнозі ортодонтичного лікування. Рентгенологічна класифікація зубощелепних аномалій, побудована на даних телерентгенографічних досліджень. Основні форми аномалій прикусу: гнатичний (скелетний), зубоальвеолярний та змішаний.

Тема №9. Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Встановлення ортодонтичного діагнозу, його складові частини.

Існуючі класифікації зубощелепних аномалій та деформацій. Принцип їх побудови, переваги і недоліки. Класифікація Енгля (1889), класифікація Катца (1939, 1961), класифікація Ільїної-Маркосян (1967), класифікація Курляндського (1957), класифікація Бетельмана (1966, 1965), класифікація Калвеліса (1967, 1964), класифікація Каламкарова (1972, 1978), класифікація Григор'євої (1984), класифікація ВООЗ (Женева, 1968), МКХ-10. Встановлення заключного діагнозу та його складові частини.

Тема № 10. Контроль змістового модуля 2.

Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу та практичних навичок студентами. Тестовий контроль та усне опитування.

Змістовий модуль № 3. Основні принципи та методи лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- знати класифікацію ортодонтичної апаратури;
- характеризувати механічно діючу апаратуру;
- характеризувати функціонально діючу апаратуру;
- характеризувати функціонально направляючу апаратуру;
- характеризувати ортодонтичну апаратуру комбінованої дії;
- знати процеси, що відбуваються в тканинах пародонта під впливом ортодонтичної апаратури;
- знати процеси, що відбуваються в скронево-нижньощелепному суглобі під впливом ортодонтичної апаратури;
- знати сили, що застосовуються під час ортодонтичного лікування;
- знати методи лікування ортодонтичних хворих;
- вміти скласти план ортодонтичного лікування;
- вміти вибрати ортодонтичну апаратуру для лікування залежно від клінічної ситуації;
- володіти навичками корекції та активації ортодонтичної апаратури;
- вміти проводити профілактичні заходи щодо запобігання виникнення ортодонтичної патології.

Тематична структура змістового модуля.

Тема № 1. Основні принципи та методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій.

Профілактична направленість і комплексність ортодонтичного лікування. Можливість саморегуляції зубощелепних аномалій. Межі ортодонтичної терапії. Показання до ортодонтичного лікування дорослих. Методи, які використовуються при лікуванні зубощелепно-лицьових аномалій та деформацій: 1) біологічний, або функціональний; 2) апаратурний; 3) хірургічний; 4) фізіотерапевтичний (стимулююча терапія); 5) комбінований метод.

Тема № 2. Міогімнастика як метод профілактики та лікування в ортодонтії. Характеристика профілактичної апаратури.

Профілактичний характер функціонального методу. Його засновники (Поукс, Кербітц, Роджерс та ін.). Подальша розробка даного методу в нашій та інших країнах (Бетельман, Френкель, Дузінг, Куріленко, Хорошилкіна, Нападов). Функціональне навантаження м'язів, жувальних м'язів та м'язів язика за допомогою мовних вправ – логопедична міогімнастика. Комплекс вправ для артикуляційного апарату порожнини рота. Міогімнастика Роджерса. Основні положення методу. Включення в комплекс вправ для функціонального навантаження скелетних м'язів.

Характеристика профілактичної апаратури. Комплекс міогімнастичних вправ без апаратів і з апаратами.

Тема № 3. Апаратурний метод лікування: загальна характеристика. Класифікація ортодонтичних апаратів, їх складові елементи.

Загальна характеристика методу. Класифікація ортодонтичних апаратів: за принципом дії, за способом і місцем дії, по виду опору, за місцем розміщення, за способом фіксації, за видом конструкції, за призначенням.

Адаптація хворих до апаратів. Межі ортодонтичної терапії. Можливість саморегуляції зубощелепних аномалій. Доцільність лікування в ранньому віці. Показання до апаратурного лікування дорослих.

Тема №4. Біомеханіка переміщення зуба. Сили, які використовуються в ортодонтії. Теорії перебудови кісткової тканини.

Біомеханіка переміщення зубів у трьох взаємоперпендикулярних площинах. Сили, які використовуються в ортодонтії. Розподіл сил за Шварцем та їх характеристика. Обґрунтування використання малих, оптимальних і переривчастих сил при апаратурному лікуванні.

Морфологічні зміни в тканинах пародонта при переміщенні зубів. Теорії перебудови кісткової тканини при апаратурному переміщенні зубів (Флюренса, Валькгофа-Кінгслея, Опенгейма). Роль вчених у розробці і науковому обґрунтуванні процесів перебудови (Калвеліс Д.А., Каламкаров Х.А., Познякова А.І., Райзман С.С. та ін.). Біомеханіка горизонтального переміщення зубів за Калвелісом. Перебудова тканин під впливом вертикального навантаження опорних зубів (Василевська З.Ф.). Морфологічні зміни в піднебінному шві при розширенні верхньої щелепи (Варес Е.Я., Мухіна А.Д., Каламкаров Х.А. та ін.).

Морфологічні зміни в скронево-нижньощелепних суглобах при апаратурному переміщенні нижньої щелепи. Особливості перебігу процесів резорбції та аппозиції.

Тема № 5. Характеристика функціонально діючої ортодонтичної апаратури.

Конструктивні елементи знімних та незнімних функціонально діючих апаратів. Механізм дії та покази до застосування. Регулятори функції Френкеля різних типів, їх характеристика, принцип дії.

Тема № 6. Характеристика функціонально направляючої ортодонтичної апаратури.

Конструктивні елементи знімних та незнімних функціонально направляючих апаратів. Механізм дії та покази до застосування.

Тема № 7. Характеристика знімної ортодонтичної апаратури механічної дії.

Конструктивні елементи знімних механічно діючих апаратів. Особливості та механізм їхньої дії. Основні представники. Покази до застосування.

Тема № 8. Характеристика незнімної ортодонтичної апаратури механічної дії.

Конструктивні елементи незнімних механічно діючих апаратів. Особливості та механізм їхньої дії. Основні представники. Покази до застосування.

Тема № 9. Характеристика ортодонтичної апаратури комбінованої дії.

Конструктивні елементи знімних та незнімних апаратів. Особливості та механізм їхньої дії. Основні представники. Покази до застосування.

Тема № 10. Фізіотерапевтичні та протетичні методи лікування в ортодонтії.

Фізіотерапевтичні методи. Характеристика методів, які використовуються в стоматологічній практиці, у тому числі і при лікуванні зубощелепних аномалій. Немедикаментозні: терапія, ультразвук, низькочастотна лікувальна вібрація, лазерне опромінювання, гальванізація та імпульсна електростимуляція. Медикаментозні: електрофорез, ультрафонофорез. Ефективність масажу та механотерапії при лікуванні ортодонтичних хворих. Показання до використання вище вказаних методів.

Тема № 11. Хірургічні методи лікування в ортодонтії.

Хірургічні методи, які використовуються при лікуванні ортодонтичних хворих: 1) хірургічні втручання в межах м'яких тканин порожнини рота: підсікання і пластика вуздечок губ та язика, поглиблення присінка рота тощо; 2) у межах зубних рядів: гемісекція або гемірезекція менш повноцінної частини зуба, видалення окремих зубів, серійне видалення зубів, трансплантація зуба

тощо; 3) у межах альвеолярного паростку: компактостеотомія, тонелювання; 4) хірургічні втручання в межах базальних частин щелеп та інших ділянках черепа.

Тема № 12. Профілактика зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Диспансеризація в ортодонтії.

Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Основні методи профілактики зубощелепно-лицевих аномалій і деформацій. Роль медико-генетичних консультацій і кабінетів для дівчаток-підлітків при жіночих консультаціях. Диспансеризація дітей у дошкільних дитячих закладах за групами ризику. Проблеми етики і деонтології в ортодонтичній практиці.

Тема № 13. Контроль змістового модуля 3.

Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу та практичних навичок студентами. Тестовий контроль та усне опитування.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
Модуль 1. Пропедевтика ортодонтії												
Змістовий модуль № 1. Анатомо-функціональна характеристика зубощелепного апарату людини у віковому аспекті												
Тема №1. Поняття про норму в ортодонтії. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Ортогнатичний прикус, його характеристика.	7	2	2			3						
Тема №2. Етапи становлення зубощелепного апарату людини. Ембріональний розвиток обличчя та щелеп.	3,5	0,5	2			1						
Тема №3. Морфо-функціональна характеристика ротової порожнини новонародженого.	3,5	0,5	2			1						
Тема №4. Морфо-функціональна характеристика тимчасового прикусу.	3,5	0,5	2			1						
Тема №5. Морфо-функціональна характеристика змінного та постійного прикусів. Етапи становлення	3,5	0,5	2			1						

висоти прикусу.												
Тема №6. Контроль змістового модуля 1.	3		2			1						
Разом за змістовим модулем 1	24	4	12			8						
Змістовий модуль № 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями												
Тема №7. Суб'єктивні методи обстеження дітей із зубощелепно-лицевими аномаліями та деформаціями. Вивчення анамнестичних даних.	3		2			1						
Тема №8. Клінічний огляд ортодонтичного хворого. Клінічні функціональні проби та їх значення в ортодонтії. Заповнення медичної карти ортодонтичного хворого.	3,5	0,5	2			1						
Тема №9. Методи дослідження жувальної функції, ковтання, дихання та мови.	3,5	0,5	2			1						
Тема №10. Антропометричні методи обстеження.	3,5	0,5	2			1						
Тема №11. Графічні методи діагностики.	3		2			1						
Тема №12. Фотометрія в ортодонтії.	5,5	0,5	2			3						
Тема №13. Рентгенологічні методи обстеження в ортодонті.	4	1	2			1						
Тема №14. Телерентгенографія. Розшифрування телерентгенограм за Шварцем.	6	1	2			3						
Тема №15. Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та	3		2			1						

[illegible]

Характеристика знімної ортодонтичної апаратури механічної дії.	3		2			1						
Тема №24. Характеристика незнімної ортодонтичної апаратури механічної дії.	5		2			3						
Тема №25. Характеристика ортодонтичної апаратури комбінованої дії.	3		2			1						
Тема №26. Фізіотерапевтичні та протетичні методи лікування в ортодонтії.	3		2			1						
Тема №27. Хірургічні методи лікування в ортодонтії.	3		2			1						
Тема №28. Профілактика зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Диспансеризація в ортодонтії.	3		2			1						
Тема №29. Контроль змістового модуля 3.	3		2			1						
Разом за змістовим модулем 3	45	2	26			17						
Індивідуальна робота (за наявності)	5				5							
Підсумковий модульний контроль	8		2			6						
Усього годин	120	10	60		5	45						

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ортодонція – визначення, етапи розвитку, проблеми, структура. Поняття норми в ортодонтії. Класифікації зубощелепних аномалій та деформацій.	2
2	Етапи становлення зубощелепного апарату людини у віковому аспекті.	2
3	Особливості клінічного обстеження ортодонтичного хворого. Додаткові методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями та деформаціями	2
4	Рентгенологічні методи обстеження в ортодонтії.	2
5	Методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій. Характеристика	2

	ортодонтичної апаратури і механізм перебудови жувального апарату під її впливом.	
Разом		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. Анатомо-функціональна характеристика зубощелепного апарату людини у віковому аспекті.		
1	Поняття про норму в ортодонтії. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Ортогнатичний прикус, його характеристика.	2
2	Етапи становлення зубощелепного апарату людини. Ембріональний розвиток обличчя та щелеп.	2
3	Морфо-функціональна характеристика ротової порожнини новонародженого.	2
4	Морфо-функціональна характеристика тимчасового прикусу.	2
5	Морфо-функціональна характеристика змінного та постійного прикусів. Етапи становлення висоти прикусу.	2
6	Контроль змістового модуля 1.	2
Змістовий модуль № 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.		
7	Суб'єктивні методи обстеження дітей із зубощелепно-лицевими аномаліями та деформаціями. Вивчення анамнестичних даних.	2
8	Клінічний огляд ортодонтичного хворого. Клінічні функціональні проби та їх значення в ортодонтії. Заповнення медичної карти ортодонтичного хворого.	2
9	Методи дослідження жувальної функції, ковтання, дихання та мови.	2
10	Антропометричні методи обстеження.	2
11	Графічні методи діагностики.	2
12	Фотометрія в ортодонтії.	2
13	Рентгенологічні методи обстеження в ортодонтії.	2
14	Телерентгенографія. Розшифрування телерентгенограм за Шварцем.	2
15	Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Встановлення ортодонтичного діагнозу, його складові частини.	2
16	Контроль змістового модуля 2.	2
Змістовий модуль № 3. Основні принципи та методи лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями.		
17	Основні принципи та методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій.	2
18	Міогімнастика як метод профілактики та лікування в ортодонтії. Характеристика профілактичної апаратури.	2
19	Апаратурний метод лікування: загальна характеристика. Класифікація ортодонтичних апаратів, їх складові елементи.	2
20	Біомеханіка переміщення зуба. Сили, які використовуються в ортодонтії. Теорії перебудови кісткової тканини.	2
21	Характеристика функціонально діючої ортодонтичної апаратури.	2
22	Характеристика функціонально направляючої ортодонтичної апаратури.	2
23	Характеристика знімної ортодонтичної апаратури механічної дії.	2
24	Характеристика незнімної ортодонтичної апаратури механічної дії.	2
25	Характеристика ортодонтичної апаратури комбінованої дії.	2
26	Фізіотерапевтичні та протетичні методи лікування в ортодонтії.	2
27	Хірургічні методи лікування в ортодонтії.	2

28	Профілактика зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій. Диспансеризація в ортодонтії.	2
29	Контроль змістового модуля 3.	2
30	Підсумковий модульний контроль.	2
Разом		60

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин
1.	Історичний розвиток ортодонтії як науки. Роль вітчизняних вчених у встановленні дисципліни.	2
2.	Сучасні методи діагностики в ортодонтії.	2
3.	Методи розшифровки телерентгенограм.	2
4.	Еджуайз-техніка. Історія застосування. Характеристика.	2
5.	Сучасні ортодонтичні методи лікування.	2
Разом		10

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Проведення санітарно-просвітницької роботи серед дітей та дорослих.
2. Участь у роботі наукового студентського гуртка, науково-практичних студентських конференцій тощо.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Ортодонтія як наука, її мета і задачі. Визначення понять «аномалія» та «деформація».
2. Етапи розвитку ортодонтії. Вітчизняні та зарубіжні вчені, які внесли вклад у розвиток науки.
3. Поняття норми в ортодонтії. Фізіологічні прикуси, їх характеристика.
4. Патологічні прикуси, їх характеристика.
5. Етапи становлення зубощелепного апарату людини.
6. Розвиток зубощелепно-лицьової ділянки в ембріональному періоді.
7. Особливості формування твердого піднебіння та язика в процесі ембріогенезу.
8. Зябровий апарат людини та його похідні.
9. Особливості ротової порожнини новонародженого та їх значення в процесі формування зубощелепного апарату.
10. Морфо-функціональна характеристика періоду становлення тимчасового прикусу.
11. Морфо-функціональна характеристика періоду стабілізації тимчасового прикусу.
12. Морфо-функціональна характеристика періоду інволюції тимчасового прикусу.
13. Морфо-функціональна характеристика раннього змінного прикусу.
14. Морфо-функціональна характеристика пізнього змінного прикусу.
15. Морфо-функціональна характеристика постійного прикусу.
16. Симптом Цилінського та його прогностичне значення.
17. Варіанти прорізування та правильного встановлення в прикусі перших постійних молярів.
18. Ріст та вікові зміни щелеп. Етапи встановлення висоти прикусу.
19. Особливості будови СНЩС у дітей різного віку.
20. Характеристика жувальної та м'язової мускулатури в дітей різного віку. Міодинамічна рівновага.
21. Встановлення функції жування у віковому аспекті. Типи жування.
22. Встановлення функції ковтання у віковому аспекті. Типи ковтання.
23. Встановлення функції мови у віковому аспекті.
24. Типи дихання, їх характеристика. Механізми виникнення зубощелепних деформацій за умов патологічного дихання.
25. Взаємозв'язок і взаємообумовленність форми та функції жувального апарату (скронево-нижньощелепних суглобів, прикусу тощо).

26. Фактори, що забезпечують ріст і розвиток тканин і органів жувального апарату в дітей.
27. Класифікація зубощелепно-лицевих деформацій і аномалій у дітей за Енглем. Її переваги та недоліки.
28. Класифікації зубощелепно-лицевих деформацій і аномалій у дітей за Катцем, Бетельманом, Ільїною-Маркосян. Принципи їх побудови.
29. Класифікація зубощелепно-лицевих деформацій і аномалій у дітей за Калвелісом. Її переваги та недоліки.
30. Класифікація зубощелепно-лицевих деформацій і аномалій у дітей за ВООЗ. Її переваги та недоліки.
31. Суб'єктивні методи обстеження ортодонтичного хворого.
32. Роль спадковості у виникненні зубощелепно-лицевих аномалій. Вивчення родоводу.
33. Загальний клінічний огляд ортодонтичного хворого. Паспортний і біологічний вік дитини.
34. Зовнішній огляд обличчя ортодонтичного хворого.
35. Клінічні діагностичні проби за Ешлером-Бітнером та Ільїною-Маркосян.
36. Внутрішньоротове обстеження ортодонтичного хворого.
37. Варіантна анатомія м'яких тканин ротової порожнини: вуздечок губ та язика, присінку ротової порожнини.
38. Допоміжні методи дослідження в ортодонтії. Їх загальна характеристика.
39. Фотометричні методи дослідження. Основні антропометричні орієнтири.
40. Оцінка гармонічності розвитку обличчя в анфас. Лицеві індекси Гарсона та Ізара.
41. Оцінка гармонічності розвитку обличчя у профіль. Аналіз профілю губ за Коркхаузом, Ріккетсом.
42. Основні антропометричні вимірювання на діагностичних моделях та їх значення.
43. Антропометричні дослідження зубних рядів у дітей у період тимчасового прикусу.
44. Антропометричні методи визначення трансверзальних розмірів зубних рядів.
45. Антропометричні методи визначення сагітальних розмірів зубних рядів.
46. Антропометричне дослідження симетричності та пропорційності зубних рядів.
47. Антропометричне вимірювання розмірів апікального базису та висоти піднебінного склепіння.
48. Геометрично-графічний метод вивчення форми зубних дуг Хаулея-Герберта-Гербста.
49. Методи дослідження функції жування в дітей, їх діагностичне значення.
50. Методи дослідження функції ковтання в дітей, їх діагностичне значення.
51. Методи дослідження функції дихання в дітей, їх діагностичне значення.
52. Методи дослідження функції мови в дітей, їх діагностичне значення.
53. Рентгенологічні методи дослідження зубощелепного апарату в дітей. Їх загальна характеристика та покази до використання.
54. Кістковий і зубний вік дитини, методи їх визначення та діагностичне значення.
55. Телерентгенографія. Методика її проведення
56. Розшифрування телерентгенограм за Шварцем. Основні антропометричні орієнтири.
57. Краніометричні вимірювання за Шварцем. Їх діагностичне значення.
58. Гнатометричні вимірювання за Шварцем. Їх діагностичне значення.
59. Профілометричні вимірювання за Шварцем. Їх діагностичне значення.
60. Принципи розшифрування телерентгенограм за Доунсом.
61. Принципи розшифрування телерентгенограм за Рікетсом.
62. Рентгенологічна класифікація зубощелепних аномалій, побудована на даних телерентгенографічних досліджень.
63. Ортодонтичний діагноз, його складові частини.
64. Визначення ступеня виразності аномалій та тяжкості їх лікування за методом Зібберта-Малигіна.
65. Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню.
66. Профілактика в ортодонтії. Диспансеризація як метод профілактики.
67. Антенатальна профілактика зубощелепно-лицевих аномалій.
68. Постнатальна профілактика зубощелепно-лицевих аномалій.
69. Основні принципи та методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій.

70. Порівняльна характеристика раннього та пізнього ортодонтичного лікування.
71. Міогімнастика як метод профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій.
72. Комплекс міогімнастичних вправ для нормалізації дихання, ковтання, змикання губ.
73. Комплекс міогімнастичних вправ при аномаліях прикусу (відкритому, глибокому, прогенії, прогнатії, перехресному).
74. Стандартна профілактична ортодонтична апаратура: її характеристика, покази до застосування.
75. Індивідуально виготовлена профілактична ортодонтична апаратура: її характеристика, покази до застосування.
76. Хірургічні методи лікування в ортодонтії: загальна характеристика методів.
77. Видалення постійних зубів за ортодонтичними показами.
78. Серійне видалення зубів за Хотцем: методика проведення, покази до використання.
79. Оперативні втручання на щелепних кістках: види, покази до використання.
80. Немедикаментозні фізіотерапевтичні методи лікування в ортодонтії.
81. Медикаментозні фізіотерапевтичні методи лікування в ортодонтії.
82. Часткове пришліфування емалі окремих зубів, покази до його застосування.
83. Протетичний метод лікування в ортодонтії. Покази до використання.
84. Апаратурний метод лікування в ортодонтії: загальна характеристика.
85. Класифікація ортодонтичних апаратів за Хорошилкіною з наведенням прикладів.
86. Принципи побудови ортодонтичних апаратів, їх складові елементи.
87. Характеристика ортодонтичної апаратури механічної дії.
88. Незнімні механічно-діючі апарати (Симона, Мершона, Айнсворта, Айзенберга-Гербста та ін.): будова, принцип дії, покази до використання.
89. Дуга Енгля як універсальний ортодонтичний апарат.
90. Еджуайз-техніка: складові елементи, принцип дії.
91. Знімні механічно-діючі апарати: будова, покази до використання.
92. Характеристика функціонально-діючої ортодонтичної апаратури.
93. Регулятор функції Френкеля. Будова, принцип дії, види, покази до використання.
94. Характеристика функціонально-направляючої ортодонтичної апаратури.
95. Комбіновані ортодонтичні апарати (активатор Андресена-Гойпля, Кламмта, біонатор Бальтерса): будова, принцип дії, покази до використання.
96. Комбіновані ортодонтичні апарати (пластинка Катца, апарат Хургіної, Брюкля, Гуляєвої, Башарової): будова, принцип дії, покази до використання.
97. Сили, які використовуються в ортодонтії. Їх характеристика.
98. Види переміщення зубів, розподіл сил під час різних видів руху.
99. Теорії перебудови кісткової тканини пародонта при апаратному переміщенні зубів.
100. Морфологічні зміни тканин пародонта, щелепних кісток, скронево-нижньощелепного суглоба під дією ортодонтичної апаратури.
101. Ускладнення та рецидиви під час ортодонтичного лікування. Причини виникнення та шляхи їх подолання.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Отримання відбитків за допомогою різних відбиткових матеріалів.
2. Отримання гіпсових моделей щелеп.
3. Визначення лицевих індексів.
4. Оцінка профілю обличчя та губ.
5. Проведення клінічних діагностичних проб Ешлера-Бітнера.
6. Проведення клінічних діагностичних проб Ільїної-Маркосян.
7. Визначення ключа оклюзії за Енглею на моделі.
8. Визначення ступеня звуження (або розширення) зубних рядів за Поном.
9. Визначення довжини переднього відрізка зубного ряду за Коркхаузом.
10. Проведення геометрично-графічного методу Хаулея-Гербера-Гербста.
11. Визначення періоду формування прикусу за ортопантомограмою.

12. Аналіз телерентгенограми ортодонтичного хворого за Шварцем.
13. Вибір конструкції ортодонтичного апарату на моделі.
14. Припасовка ортодонтичної коронки (кільця).
15. Корекція та активація механічнодіючої ортодонтичної апаратури.
16. Корекція та активація функціональнодіючої ортодонтичної апаратури.
17. Вибіркове пришліфовування зубів.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді: поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу; тематичного контролю (контроль засвоєння змістових модулів), відповідно конкретним цілям змістових модулів, підсумкового модульного контролю – слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з кожного модуля навчальної дисципліни шляхом тестування, контролю теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумковий модульний контроль проводиться по завершенню вивчення всіх тем на останньому занятті модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72,5 бали).

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80 балів. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Підсумковий модульний контроль Модулю 1 дисципліни «Ортодонція» складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою

дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60 %), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40 %).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Для поточного оцінювання Модуля № 1 дисципліни «Ортодонтія» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			традиційні оцінки				бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
модуль № 1 120 / 4	3 (№№ 1-3)	29	4	3	2,5	0	4	72,5

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну роботу:

$$4 \cdot 29 + 4 = 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$2,5 \cdot 29 = 72,5$$

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися на кожному його етапі: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 1. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25 % від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень α-2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь – на третє.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді – на два запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «4» виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «3» виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка «2» виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення тестових завдань формату А (рівень α -3) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань, при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їхнього виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за індивідуальні завдання, передбачена програмою, дорівнює «4». Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Самостійна робота організована шляхом написання рефератів із запропонованих тем, таким чином використовуються частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль Модуля № 1 дисципліни «Ортодонтія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних

занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 72,5 бали (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля 1.

Підсумковий модульний контроль Модуля № 1 дисципліни «Ортодонтія» складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Критерії оцінювання тестового контролю:

61-70 % правильних відповідей – 15 балів

71-80 % правильних відповідей – 20 балів

81 % і більше правильних відповідей – 25 балів

Студенти, що не відповіли вірно на 61 % тестових завдань, до подальшого складання підсумкового модульного контролю не допускаються.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни «Ортодонтія» виставляється наприкінці 5 курсу після вивчення всіх модулів.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Годованець О.І. Вікові особливості зубощелепного апарату людини. Чернівці: БДМУ, 2011. 120 с.
2. Годованець О.І., Романюк Д.Г., Навольський Н.М., Марчук І.С., Гринкевич Л.Г., Митченко М.П., Муринюк Т.І. Діагностика в ортодонтії. Чернівці: БДМУ, 2019. 120 с.
3. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. Вінниця: Нова книга, 2005. 272 с.
4. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. Атлас ортодонтических аппаратов. Полтава: «Дивосвіт», 2011. 156 с.
5. Фліс П.С. Ортодонтія. Вінниця: Нова книга, 2007. 312 с

19.2. Допоміжна:

1. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтія. Москва: МЕДпресс-информ, 2008. 424 с.
2. Аникиенко А.А., Панкратова Н.В., Персин Л.С. Аппаратурное ортодонтическое лечение и его подчинение физическим законам раздражения. Москва: МИА, 2010. 112с.
3. Арсенина О.И., Яцина Е.Е., Жерехов Д.В. Функциональный несъемный телескопический аппарат. Москва: Мед.книга, 2001. 35 с.

4. Беннет Д., Маклоулин Р. Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги; под ред. Флиса П.С., Драгомирецкой М.С. Львов: ГалДент, 2002. 264 с.
5. Виноградова Т.Ф. Диспансеризация детей у стоматолога. Москва: Медицина, 1988. 256 с.
6. Годованець О.І., Котельбан А.В., Кіцак Т.С., Гончаренко В.А. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Ортодонтія». Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2018. 90 с.
7. Годованець О.І., Гринкевич Л.Г., Романюк Д.Г., Марчук І.С., Навольський Н.М. Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту з дисципліни «Ортодонтія». Навчально-методичний посібник. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 167 с.
8. Головка Н.В. Ортодонтія. Полтава, 2003. 294 с.
9. Головка Н.В. Ортодонтичні апарати. Вінниця: Нова книга, 2006. 216 с.
10. Дистель В.А., Сунцов В.Г., Вагнер В.Д. Основы ортодонтии: руководство к практическим занятиям. Москва: Мед. книга; Нижний Новгород: НГМА, 2001. 244 с.
11. Дорошенко С.І., Кульгінський Є.А. Основы телерентгенографии: навч. посіб. Київ: Здоров'я, 2007. 72 с.
12. Доусон П.Е. Функциональная окклюзия. От височно-нижнечелюстного сустава до планирования улыбки. Практическая медицина, 2016. 592 с.
13. Зубкова Л.П., Хорошилкина Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии. Київ: Здоров'я, 1993. 343 с.
14. Исааксон К.Г., Мюр Дж.Д., Рид Р.Т. Съёмные ортодонтические аппараты. Москва: МЕДпресс-информ, 2012. 144 с.
15. Камышева Л.И., Теблосева Л.Т., Сашенкова Т.П. Этиология зубочелюстных аномалий. Связь с заболеваниями матери и ребёнка. Москва: МСХА, 1993. 40 с.
16. Карницкая И.В., Сунцов В.Г., Дистель В.А. Профилактика негативных изменений в органах и тканях полости рта при ортодонтическом лечении детей у врача-стоматолога. Омск, 1999. 233 с.
17. Клинеберг И., Джагер Р. Окклюзия и клиническая практика. Москва: МЕДпресс-информ, 2006. 200 с.
18. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни «Зубочелюстная аномалия». Полтава, 1997. 255 с.
19. Куроедова В.Д., Рейнхардт Р. Роль моделей челюстей в ортодонтическом лечении. Полтава, 2009. 44 с.
20. Куроедова В.Д., Чикор Т.О. Моигимнастика и массаж в ортодонтии. Львів: ГалДент, 2015. 150с.
21. Куроедова В.Д., Карасюнок А.Є. Роль батьків в ортодонтичному лікуванні дітей. Полтава, 2016. 76 с.
22. Маклафлин Р., Беннетт Дж., Тревизи Х. Систематизированная механика ортодонтического лечения; под ред. Флиса П.С. Львов: ГалДент, 2005. 324 с.
23. Митчелл Л. Основы ортодонтии. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2017, 376 с.
24. Мияшита К. Атлас рентгенологической цефалометрии. Москва: Азбука, 2012. 291 с.
25. Нанда Р. Биомеханика и эстетика в клинической ортодонтии. Москва: МЕДпресс-информ, 2009. 388 с.
26. Нетцель Ф., Шульц К. Практическое руководство по ортодонтической диагностике. Львів: ГалДент, 2006. 176 с.
27. Персин Л.С., Косырева Т.Ф. Оценка гармоничного развития зубочелюстной системы, Москва: Центр-Ортодонт, 1996. 43 с.
28. Персин Л.С. Стоматология детского возраста. Часть 3. Ортодонтия. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2016. 240 с.
29. Проффит У.Р., Филдз Г. У., Савер Д.М. Современная ортодонтия. Москва: МЕДпресс-информ, 2019. 559 с.
30. Рабухина Н.А., Аржанцев В.П. Рентгенодиагностика в стоматологии. Москва, 1999. 451 с.
31. Радлански Р.Дж., Вескер К.Х. Лицо. Атлас клинической анатомии; перевод с англ. под ред. проф. Хрусталева И.Э. Москва: Азбука стоматолога, 2014. 348 с.
32. Ракоши Т., Грабер Т.М. Зубо-альвеолярное и челюстно-лицевое ортодонтическое лечение. Львів: ГалДент, 2012. 398 с.

33. Степанов А.Е. Биомеханические основы ортодонтии в норме и при заболеваниях пародонта. Москва, 2000. 223 с.
34. Трезубов В.Н., Щербаков А.С., Фадеев Р.А. Ортодонтия. Москва: Мед. книга; Нижний Новгород: НГМА, 2001. 148 с.
35. Тугарин В.А., Персин Л.С., Порохин А.Ю. Современная несъемная ортодонтическая техника еджуайс. Москва: Ортодент, 1996. 220 с.
36. Улитовский С.Б. Гигиена в ортодонтии. Санкт-Петербург: Человек, 2012. 152 с.
37. Хинц Р., Шуман А. Основы лечения несъемной аппаратурой; под ред. Персина Л.С. Москва: Ортодент-Инфо, 1998. 92 с.
38. Ховат А. Оклюзия и патология окклюзии. Цветной атлас. Москва: Азбука, 2005. 234 с.
39. Хорошилкина Ф.Я. Руководство по ортодонтии. Москва: Медицина, 1999. 800 с.
40. Хорошилкина Ф.Я., Малыгин Ю.М., Персин Л.С. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля. Москва: МИА, 2011. 104 с.
41. Шварц А.Д. Биомеханика и окклюзия зубов. Москва: Медицина, 1994. 208 с.
42. Шмут Г., Хотгрейв Э., Крешер Д. Практическая ортодонтия; под ред. Флиса П.С. Львов: ГалДент, 1999. 208 с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
2. <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, професор
2. Романюк Дойніца Григорівна – асистент кафедри

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
« 15 » 08 _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

ОРТОДОНТІЯ

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 221 Стоматологія

Освітній ступінь: магістер

Курс навчання: 4

Форма навчання: денна

Кафедра: стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку
« 19 » червня 2020 року (протокол № 86).

Завідувач кафедри

(Годованець О.І.)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
« 24 » червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(Кузняк Н.Б.)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, godovanec.oksana@bsmu.edu.ua ; Романюк Дойніца Григорівна – асистент кафедри, romanyuk.d@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (066)1242172

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	40
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Ортодонція» – це навчальна дисципліна, що дає змогу студентам оволодіти знаннями етіології, патогенезу, клініки, діагностики, профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій, а також дефектів зубних рядів. Вивчення дисципліни «Ортодонція» на 4 курсі надає можливість студентам ознайомитися з клінікою, діагностикою та лікуванням основних зубощелепних аномалій та деформацій у дітей та дорослих. Викладання дисципліни «Ортодонція» направлене на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій студентів, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhenniy_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на на знаннях, отриманих на циклах природничо-наукової підготовки (медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; мікробіологія, вірусологія та імунологія) та професійної підготовки (клінічна анатомія та оперативна хірургія, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, внутрішня медицина, хірургія, радіологія, педіатрія, отоларингології, загальна медична підготовка)	дитяча терапевтична стоматологія дитяча хірургічна стоматологія
базується на вивченні студентами дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики	

дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитячої терапевтичної стоматології, дитячої хірургічної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології та інтегрується з ними	ортопедична стоматологія терапевтична стоматологія хірургічна стоматологія
--	--

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Ортодонтія» на 4 курсі є формування в студентів клінічного мислення щодо вибору методів діагностики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій залежно від клінічної ситуації та віку пацієнта.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортодонтія» є:

- проводити обстеження ортодонтичних хворих;
- аналізувати результати обстеження пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями;
- обґрунтовувати і формулювати синдромний ортодонтичний діагноз;
- проводити диференційну діагностику в ортодонтії;
- визначити провідні симптоми і синдроми в ортодонтії;
- здійснювати обґрунтований вибір методу лікування та складання плану лікування зубощелепних аномалій та деформацій;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі;
- проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

7.2. Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді.
- ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у

загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

1. Обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями;
2. Додаткові методи обстеження ортодонтичних хворих;
3. Провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці;
4. Знати побудову клінічного діагнозу зубощелепних аномалій та деформацій;
5. Знати формулювання синдромного ортодонтичного діагнозу;
6. Диференційну діагностику захворювань в ортодонтії;
7. Первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій;
8. Диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими;
9. Методи лікування в ортодонтії, покази та протипокази до їх застосування;
10. Морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації на ортодонтичному прийомі.

8.2. Уміти:

1. Проводити обстеження ортодонтичних хворих;
2. Аналізувати результати додаткових методів обстеження в ортодонтії;
3. Визначити провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці;
4. Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій;
5. Обґрунтовувати і формулювати синдромний ортодонтичний діагноз;
6. Проводити диференціальну діагностику захворювань в ортодонтії;
7. Проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта у дитячому віці;
8. Проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій;
9. Визначити тактику лікування та складати план лікування ортодонтичних хворих;

10. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі.

8.3. Демонструвати:

ПР 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми в ортодонтії; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПР 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПР 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування зубощелепних аномалій та деформацій шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні зубощелепних аномалій та деформацій на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 11. Проводити лікування зубощелепних аномалій та деформацій за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПР 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, або 3 кредити ЄКТС.

Із них: 50 годин – аудиторних: 10 годин лекцій та 40 годин практичних занять та 40 годин самостійної роботи студентів.

Програма навчальної дисципліни структурована в один модуль та 2 змістові модулі:

Модуль 2. Аномалії та деформації зубощелепного апарату людини.

Змістовий модуль №1. Аномалії окремих зубів та зубних рядів.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- проводити обстеження пацієнта з аномаліями зубів та зубних рядів.
- аналізувати результати обстеження пацієнта з аномаліями зубів та зубних рядів.
- знати класифікації аномалій зубів та зубних рядів.
- знати сучасні уявлення про етіологію та патогенез аномалій зубів та зубних рядів.
- знати закономірності клінічних проявів різних аномалій зубів та зубних рядів.
- проводити диференційну діагностику аномалій зубів та зубних рядів.
- проводити лікування аномалій зубів та зубних рядів.

Тематична структура змістового модуля.

Тема №1. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій окремих зубів (кольору, форми, структури твердих тканин, кількості, порушення процесу прорізування зубів).

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування аномалій кольору та структури твердих тканин зубів. Причини їх появи. Диференційна діагностика спадкового аномального кольору зубів від набутого. Лікування даної аномалії.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування аномалій форми та розмірів зубів. Мікродонти, макродонти. Диференційна діагностика їх з анатомічними варіантами норми. Шипоподібні зуби як передвісники адентії. Корекція анатомічної форми зубів за допомогою протетичних втручань.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування зливних зубів (велетенських, зрощених, подвійних). Характер злиття тимчасових і постійних зубів. Типи злиття зубів за Дорошенко С.І. (1991). Вплив зливних зубів на процес формування зубних дуг і прикусу. Особливості ортодонтичного лікування при наявності зливних зубів.

Форми надкомплектних зубів за Бушем. Тактика ортодонтичного лікування при наявності надкомплектних зубів. Адентія зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування адентії. Підготовка порожнини рота до зубного протезування в осіб з вродженою відсутністю зубів.

Порушення процесу прорізування зубів: передчасне прорізування, затримане прорізування або ретенція. Причини порушення процесу прорізування зубів. Види ретенції в залежності від кількості зубів, які не прорізулися. Форми ретенції зубів у залежності від положення і напрямку прорізування. Способи виведення з ретенції зубів: протетичний, хірургічний, хірургічно-апаратний, біологічний – із використанням фізіотерапевтичних методів. Показання до їх використання.

Тема №2. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій положення зубів у різних напрямках.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика мезіо-дистального положення зубів. Види діастем. Особливості лікування поворотів зубів навколо своєї осі у відповідному аспекті. Методи лікування аномалій

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика вестибуло-букального, орально-лінгвального положення зубів, дистопії, транспозиції, супра- та інфраоклюзії. Особливості лікування поворотів зубів навколо своєї осі у відповідному аспекті. Методи лікування аномалій

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування аномалій зубних рядів.

Змістовий модуль №2. Аномалії прикусу.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- проводити обстеження пацієнта з патологічним типом прикусу.
- аналізувати результати обстеження пацієнта з патологічним типом прикусу.
- знати класифікації патологічних типів прикусу.
- знати сучасні уявлення про етіологію та патогенез аномалій прикусу.

- знати закономірності клінічних проявів різних патологічних прикусів в залежності від класу та форми.
- проводити диференційну діагностику патологічних типів прикусу.
- проводити лікування аномалій прикусу в сагітальній, вертикальній та трансверзальній площинах в залежності від віку та клінічних проявів.

Тематична структура змістового модуля.

Тема №3. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика мезіального прикусу.

Терміни, які застосовуються для характеристики прогенічних форм прикусу. Етіологічні фактори, що сприяють виникненню цієї патології (вроджені та набуті). Класифікації, в яких зустрічається ця патологія. Профілактичні заходи виникнення мезіального прикусу. Роль зубів «мудрості» в появі мезіального прикусу.

Діагностика мезіального прикусу. Фізіологічна та патологічна, несправжня та справжня прогенія. Лицьові та внутрішньоротові ознаки. Морфологічні та функціональні порушення мезіального прикусу в різні вікові періоди та в залежності від ускладнення аномаліями в інших площинах. Клінічні діагностичні проби Л.В. Ільїної-Маркосян. Вивчення діагностичних моделей щелеп та фотографій обличчя, аналіз бокових ТРГ, ортопантомограм. Поняття «зворотної сагітальної щілини» та її діагностичне значення. Ключ оклюзії при мезіальному прикусі.

Особливості лікування форм мезіального прикусу в залежності від клінічної картини та віку. Функціональне, апаратурне, апаратурно-хірургічне, протетичне лікування.

Лікування мезіального прикусу в тимчасовому періоді. Використання профілактичних апаратів з метою боротьби зі шкідливими звичками і нормалізації дихання, ковтання. Пластика вкороченої вуздечки язика. Логопедична гімнастика. Показання до використання шапочок з прашею для підборіддя. Можливість використання механічно-діючих апаратів у цьому періоді прикусу.

Тактика лікування в змінному періоді в залежності від форми мезіального прикусу і віку хворого. Найпоширеніші ортодонтичні апарати. Показання до видалення окремих зубів або серійного видалення з метою гальмування росту нижньої щелепи і скорочення зубного ряду.

Особливості лікування в постійному періоді прикусу. Апарати, які використовують в цьому періоді прикусу, їх характеристика і призначення. Причини виникнення рецидиву аномалій. Можливість використання протетичного методу лікування мезіального прикусу в дорослих.

Тема №4. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика дистального прикусу.

Терміни, що застосовуються для характеристики прогнатичних форм прикусу. Класифікації, в яких зустрічається ця патологія. Етіологічні фактори виникнення дистального прикусу в пренатальному та постнатальному періодах. Роль патологічних положів, штучного вигодовування, порушеного носового дихання в виникненні дистального прикусу. «Аденоїдний» тип обличчя. Профілактичні заходи для усунення виникнення прогнатії.

Діагностика дистального прикусу. Лицьові та внутрішньоротові ознаки. Поняття «сагітальна щілина» та її значення для клінічних ознак. Морфологічні та функціональні порушення. Клінічна діагностична проба Ешлера-Бітнера. Аналіз даних діагностичних моделей щелеп, фотографії обличчя, бокової ТРГ для планування та прогнозу лікування хворих з дистальним прикусом.

Особливості лікування дистального прикусу в тимчасовому, змінному та постійному періоді прикусу. Функціональні методи лікування. Апаратурне лікування знімними та незнімними ортодонтичними апаратами. Лікування з видаленням окремих зубів. Хірургічні методи, апаратурно-хірургічні методи. Застосування фізіотерапевтичних заходів. Роль суміжних спеціалістів для лікування дистального прикусу.

Тема №5. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика глибокого прикусу.

Класифікації, в яких зустрічається глибокий прикус. Етіологія глибокого прикусу в пренатальному та постнатальному періодах. Профілактика глибокого прикусу. Поняття глибоке

різцеве перекриття, глибокий прикус, глибокий травмуючий прикус. Лицьові та внутрішньоротові ознаки глибокого прикусу. Морфологічні та функціональні порушення.

Клінічні прояви глибокого прикусу в залежності від його поєднання з нейтральним, дистальним або мезіальним прикусом. Аналіз даних вивчення моделей щелеп пацієнтів з глибоким прикусом, бокових ТРГ голови, ОПТГ, фотографій обличчя в фас та профіль та їх значення для планування лікування.

Основні задачі лікування глибокого прикусу. Особливості лікування в період тимчасового, змінного та постійного періодів прикусу (своєчасне дитяче протезування при втраті тимчасових зубів). Ортодонтичне лікування глибокого прикусу при виникненні і розвитку сагітальних аномалій прикусу. Прогноз лікування.

Тема №6. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика відкритого прикусу.

Класифікації. Фронтальний відкритий прикус (симетричний, асиметричний), боковий (односторонній, двосторонній). Травматичний та рахітичний відкритий прикус. Етіологічні чинники. Профілактика. Роль інфантильного типу ковтання, ротового дихання у розвитку відкритого прикусу.

Лицьові та внутрішньоротові ознаки відкритого прикусу. Морфологічні, функціональні порушення у хворих з відкритим прикусом. Аналіз антропометричних вимірювань, даних фотометрії, ТРГ для встановлення діагнозу.

Лікування відкритого прикусу в різні вікові періоди в залежності від його різновиду, ступеня складності та періоду формування. Важливість усунення шкідливих звичок, нормалізації положення язика, губ, нормалізації функції ковтання для успішного лікування. Особливості ортодонтичного лікування відкритого прикусу знімною та незнімною апаратурою. Комплексне лікування (хірургічне, ортодонтичне, протетичне). Прогноз лікування та профілактика рецидиву.

Тема №7. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика перехресного прикусу та аномалій зубних рядів.

Терміни, що характеризують перехресний прикус. Класифікації перехресного прикусу. Етіологія. Лицьові та внутрішньоротові ознаки різних форм перехресного прикусу. Клінічні діагностичні проби за Л.В. Ільїною-Маркосян та Кібкало. Стан скронево-нижньощелепного суглобу при трансверзальних аномаліях. Морфологічні та функціональні порушення.

Лікування перехресного прикусу в залежності від його форми, етіології та віку пацієнта. Роль профілактичних заходів в боротьбі з етіологічними чинниками. Особливості виготовлення ортодонтичних апаратів для лікування перехресного прикусу. Поєднання хірургічних втручань з ортодонтичним лікуванням. Закріплення результатів лікування зубним протезуванням.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування звуження та розширення зубних дуг.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
Модуль 1. Аномалії та деформації зубощелепного апарату людини												
Змістовий модуль №1. Аномалії окремих зубів та зубних рядів.												
Тема №1. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій окремих зубів (кольору, форми, структури	10	1	5			4						

твердих тканин, кількості, порушення процесу прорізування зубів)												
Тема №2. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій положення зубів у різних напрямках	10	1	5			4						
Разом за змістовим модулем 1	20	2	10			8						
Змістовий модуль № 2. Аномалії прикусу.												
Тема №3. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика мезіального прикусу	10	2	5			3						
Тема №4. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика дистального прикусу	10	2	5			3						
Тема №5. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика відкритого прикусу	9	1	5			3						
Тема №6. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика глибокого прикусу	9	1	5			3						
Тема №7. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика перехресного прикусу та аномалій зубних рядів.	11	2	5			4						
Разом за змістовим модулем 2	49	8	25			16						
Індивідуальна робота (за наявності)	10				10							
Підсумковий модульний контроль	11		5			6						

Усього годин	90	10	40		10	30						
--------------	----	----	----	--	----	----	--	--	--	--	--	--

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій та деформацій окремих зубів.	2
2	Мезіальний прикус. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
3	Дистальний прикус. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
4	Аномалії та деформації прикусу у вертикальній площині. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
5	Аномалії та деформації зубних рядів та прикусу в трансверзальній площині. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
Разом		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. Аномалії окремих зубів та зубних рядів		
1	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій окремих зубів (кольору, форми, структури твердих тканин, кількості, порушення процесу прорізування зубів).	5
2	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аномалій положення зубів у різних напрямках.	5
Змістовий модуль № 2. Аномалії прикусу		
3	Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика мезіального прикусу.	5
4	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика дистального прикусу.	5
5	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика глибокого прикусу.	5
6	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика відкритого прикусу.	5
7	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика перехресного прикусу та аномалій зубних рядів.	5
8	Підсумковий модульний контроль.	5
Разом		40

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Морфологічні порушення жувального апарату при аномаліях прикусу. Методи їх діагностики та корекції.	2
2	Функціональні порушення жувального апарату при аномаліях прикусу. Методи їх діагностики та корекції.	2
3	Сучасні методи лікування ортодонтичних хворих.	2
4	Методи стимуляції апаратурного лікування. Показання до застосування. Техніка їх використання.	2

5	Роль хірургічних втручань у комплексному лікуванні ортодонтичних хворих.	2
Разом		10

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Проведення санітарно-просвітницької роботи серед дітей та дорослих.
2. Участь у роботі наукового студентського гуртка, науково-практичних студентських конференцій тощо.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій кольору зубів.
2. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій структури твердих тканин зубів.
3. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій форми окремих зубів.
4. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика і особливості лікування аномалій розміру зубів.
5. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування часткової адентії.
6. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування чисельної та повної адентії.
7. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування надкомплектних зубів.
8. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування ретенуваних зубів.
9. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування діастем.
10. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування медіального положення зубів.
11. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування вестибулярного положення зубів.
12. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування орального положення зубів.
13. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій положення окремих зубів у вертикальному напрямку.
14. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування тортоаномалій і транспозицій зубів.
15. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій форми зубних рядів.
16. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування звуження зубних рядів.
17. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування скупченості зубів.
18. Етіологія та патогенез дистального прикусу.
19. Класифікація дистального прикусу, клінічна картина різних форм патології.
20. Діагностика дистального прикусу: основні та додаткові методи обстеження.
21. Особливості лікування дистального прикусу в тимчасовому періоді.
22. Особливості лікування дистального прикусу в змінному періоді.
23. Особливості лікування дистального прикусу в постійному періоді у дітей та дорослих.
24. Етіологія та патогенез мезіального прикусу.
25. Класифікація мезіального прикусу, клінічна картина різних форм патології.
26. Діагностика мезіального прикусу: основні та додаткові методи обстеження.
27. Особливості лікування мезіального прикусу в тимчасовому періоді.
28. Особливості лікування мезіального прикусу в змінному періоді.
29. Особливості лікування мезіального прикусу в постійному періоді у дітей та дорослих.
30. Етіологія та патогенез глибокого прикусу.
31. Класифікація глибокого прикусу, клінічна картина різних форм патології.
32. Діагностика глибокого прикусу: основні та додаткові методи обстеження.
33. Особливості лікування глибокого прикусу в тимчасовому періоді.
34. Особливості лікування глибокого прикусу в змінному періоді.
35. Особливості лікування глибокого прикусу в постійному періоді у дітей та дорослих.
36. Етіологія та патогенез відкритого прикусу.
37. Класифікація відкритого прикусу, клінічна картина різних форм патології.
38. Діагностика відкритого прикусу: основні та додаткові методи обстеження.
39. Особливості лікування відкритого прикусу в тимчасовому періоді.
40. Особливості лікування відкритого прикусу в змінному періоді.

41. Особливості лікування відкритого прикусу в постійному періоді у дітей та дорослих.
42. Етіологія та патогенез перехресного прикусу.
43. Класифікація перехресного прикусу, клінічна картина різних форм патології.
44. Діагностика перехресного прикусу: основні та додаткові методи обстеження.
45. Особливості лікування перехресного прикусу в тимчасовому періоді.
46. Особливості лікування перехресного прикусу в змінному періоді.
47. Особливості лікування перехресного прикусу в постійному періоді у дітей та дорослих.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначення лицевих індексів.
2. Оцінка профілю обличчя та губ.
3. Проведення клінічних діагностичних проб Ешлера-Бітнера.
4. Проведення клінічних діагностичних проб Ільїної-Маркосян.
5. Визначення ключа оклюзії за Енглею на моделі.
6. Визначення ступеня звуження (або розширення) зубних рядів за Поном.
7. Визначення довжини переднього відрізка зубного ряду за Коркхаузом.
8. Проведення геометрично-графічного методу Хаулея-Герберга-Гербста.
9. Визначення періоду формування прикусу за ортопантомограмою.
10. Вибір конструкції ортодонтичного апарату на моделі.
11. Корекція та активація механічнодіючої ортодонтичної апаратури.
12. Корекція та активація функціональнодіючої ортодонтичної апаратури.
13. Вибіркове пришліфовування зубів.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді: поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу; тематичного контролю (контроль засвоєння змістових модулів), відповідно конкретним цілям змістових модулів, підсумкового модульного контролю – слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з кожного модуля навчальної дисципліни шляхом тестування, контролю теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумковий модульний контроль Модуля № 2 навчальної дисципліни «Ортодонтія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять.

До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля.

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80 балів. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60 %), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40 %).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали, розраховані для кожного модулю.

Для поточного оцінювання Модуля № 2 дисципліни «Ортодонтія» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			традиційні оцінки				бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
модуль № 2 90 / 3	2 (№№ 1-2)	7	16	13	10	0	8	70

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну роботу:

$$16 \cdot 7 + 8 = 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$10 \cdot 7 = 70$$

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися на кожному його етапі: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 2. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25 % від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень α -2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь – на третє.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді – на два запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «4» виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «3» виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка «2» виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення тестових завдань формату А (рівень α -3) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань, при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їхнього виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за індивідуальні завдання, передбачена програмою, дорівнює «8». Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Самостійна робота організована шляхом написання рефератів із запропонованих тем, таким чином використовуються частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль Модуля № 2 навчальної дисципліни «Ортодонтія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модулю 1.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Критерії оцінювання тестового контролю:

61-70 % правильних відповідей – 15 балів

71-80 % правильних відповідей – 20 балів

81 % і більше правильних відповідей – 25 балів

Студенти, що не відповіли вірно на 61 % тестових завдань, до подальшого складання підсумкового модульного контролю не допускаються.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни «Ортодонтія» виставляється наприкінці 5 курсу після вивчення всіх модулів.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Годованець О.І., Котельбан А.В., Кіцак Т.С., Гончаренко В.А. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Ортодонція». Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2018. 90с.
2. Годованець О.І., Гринкевич Л.Г., Романюк Д.Г., Марчук І.С., Навольський Н.М, Годованець О.І. Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту з дисципліни «Ортодонція». Навчально-методичний посібник. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 167 с.
3. Фліс П.С. Ортодонція. Вінниця: Нова книга, 2007. 312 с.

19.2. Допоміжна:

1. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия. Москва: МЕДпресс-информ, 2008. 424 с.
2. Безвушко Е.В., Угрин М.М., Попович З.Б. Порухення розвитку та формування зубів. Львів: ГалДент, 2007. 72 с.
3. Беннет Дж., Маклоулин Р. Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги; под ред. Флиса П.С., Драгомирецкой М.С. Львів: ГалДент, 2002. 264 с.
4. Бушан М.Г. Справочник по ортодонтии. Кишинев: Картя Молдовенескэ, 1990. 486 с.
5. Воробьев Ю.И. Рентгенография зубов и челюстей. Москва: Медицина, 1989. 174 с.
6. Годованець О.І. Вікові особливості зубощелепного апарату людини. Чернівці: БДМУ, 2011. 120 с.
7. Головка Н.В. Ортодонція. Практикум. Вінниця: Нова книга, 2004. 207 с.
8. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. Вінниця: Нова книга, 2008. 272 с.10.
9. Гросс М.Д., Мэтьюс Дж.Д. Нормализация окклюзии. Москва: Медицина, 1986. 288 с.
10. Дистель В.А., Сунцов В.Г., Вагнер В.Д. Зубочелюстные аномалии и деформации. Москва: Мед. книга; Н. Новгород: НГМА, 2001. 102 с.
11. Доусон П.Е. Функциональная окклюзия. От височно-нижнечелюстного сустава до планирования улыбки. Москва: Практическая медицина, 2016. 592 с.
12. Кларк У.Дж. Ортодонтическое лечение парными блоками. Москва: МЕДпресс-информ, 2007. 384 с.
13. Клинеберг И., Джагер Р. Окклюзия и клиническая практика. Москва: МЕДпресс-информ, 2006. 200 с.
14. Кляйррок М. Функциональные нарушения двигательной части жевательного аппарата. Львів: ГалДент, 2015. 256 с.
15. Корбано Ж.-М. Хирургическое и ортодонтическое лечение ретинированных зубов. Москва: Азбука, 2009. 136 с.
16. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. Атлас ортодонтических аппаратов. Полтава: «Дивосвіт», 2011. 156 с.
17. Куроедова В.Д., Сирых В.А. Логопедия в ортодонтии. Львів: ГалДент, 2014. 214 с.
18. Куроедова В.Д., Головка Н.В. Лечение дистального прикуса несъемной техникой. Львів: ГалДент, 2015. 139 с.
19. Куроедова В.Д., Дмитренко М.И. Лечение скученности зубов у детей. Полтава: Дивосвіт, 2013. 105 с.
20. Куроедова В.Д., Дмитренко М.И. Макарова О.М, Стасюк О.А. Зрозуміла ортодонція у запитаннях і відповідях з ілюстраціями. Львів: ГалДент, 2016. 84 с.
21. Куроедова В.Д., Седых К.В. Современный взгляд на болезнь "зубочелюстная аномалия". УПТС, 2014. 263 с.
22. Куроедова В.Д., Чикор Т.О. Мои гимнастика и массаж в ортодонтии. Львів: ГалДент, 2015. 150 с.
23. Куроедова В.Д., Карасюнок А.С. Роль батьків в ортодонтичному лікуванні дітей. Львів: ГалДент, 2016. 76 с.
24. Куцевляк В.И., Самсонов А.В., Скляр С.А. Ортодонтия: Учеб. пособ. Харьков: Кроус, 2006. 325с.

25. Макарова О. М., Куроедова В. Д. Особливості діагностики сагітальних асиметрій прикусу. Львів: ГалДент, 2016. 80 с.
26. Маклафлин Р., Беннетт Дж., Тревізи Х. Систематизированная механика ортодонтического лечения; под ред. Флиса П.С. Львов: ГалДент, 2005. 324 с.
27. Миллет Д., Уэлбери Р. Решение проблем в ортодонтии и детской стоматологии. Москва: МЕДпресс-информ, 2009. 200 с.
28. Митчелл Л. Основы ортодонтии. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2017, 376 с.
29. Нанда Р. Биомеханика и эстетика в клинической ортодонтии. Москва: МЕДпресс-информ, 2009. 388 с.
30. Нанда Р., Урібе Ф.А. Атлас клинической ортодонтии. Москва: МЕДпресс-информ, 2019. 412 с.
31. Нетцель Ф., Шульц К. Практическое руководство по ортодонтической диагностике. Львов: ГалДент, 2006. 176 с.
32. Ноар Джозеф. Практическая ортодонтия. Руководство по коррекции окклюзии. Львів: ГалДент, 2015. 104 с.
33. Персин Л.С. Ортодонтия. Лечение зубочелюстных аномалий. Москва: ООО Ортодент-Инфо, 1999. 297 с.
34. Персин Л.С. Стоматология детского возраста. Часть 3. Ортодонтия. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2016. 240 с.
35. Проффит У.Р. Филдз Г. У., Савер Д.М. Современная ортодонтия. Москва: МЕДпресс-информ, 2019. 559 с.
36. Радлански Р., Вескер К. Лицо. Атлас клинической анатомии. Москва: «Квинтэссенция», 2014. 348 с.
37. Трезубов В.Н., Щербаков А.С., Фадеев Р.А. Ортодонтия. Москва: Мед. книга; Н. Новгород: НГМА, 2001. 148 с.
38. Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия (Дефекты зубов, зубных рядов, аномалии прикуса, морфофункциональные нарушения в челюстно-лицевой области и их комплексное лечение). Москва: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. 544 с.
39. Хорошилкина Ф.Я., Малыгин Ю.М., Персин Л.С. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля. Москва: МИА, 2011. 104 с.
40. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С. Ортодонтия. Комплексное лечение зубочелюстно-лицевых аномалий: ортодонтическое, хирургическое, ортопедическое. Москва: ООО Ортодент-Инфо, 2001. 174 с.
41. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий современными ортодонтическими аппаратами. Клинические и технические этапы их изготовления. Москва: Мед. книга; Н. Новгород: НГМА, 2002. 252 с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
2. <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, професор, д.мед.н.
2. Романюк Дойніца Григорівна – асистент кафедри

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
«25» 08 _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

ОРТОДОНТІЯ

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 221 Стоматологія

Освітній ступінь: магістер

Курс навчання: 5

Форма навчання: денна

Кафедра: стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку
«19» червня 2020 року (протокол № 86).

Завідувач кафедри

(Годованець О.І.)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
«23» червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(Кузняк Н.Б.)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, godovanec.oksana@bsmu.edu.ua ; Котельбан Анастасія Василівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри, kotelban_anastasiia@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (050)0794102

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	50
Самостійна робота	30
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Ортодонтія» – це навчальна дисципліна, що дає змогу студентам оволодіти знаннями етіології, патогенезу, клініки, діагностики, профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій у дітей та дорослих, а також дефектів зубних рядів у дітей. Вивчення дисципліни «Ортодонтія» на 5 курсі надає можливість студентам ознайомитися з клінікою, діагностикою та лікуванням дефектів зубних рядів у дітей, а також вродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки, які потребують комплексної, у тому числі ортодонтичної реабілітації.

Викладання дисципліни «Ортодонтія» направлене на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій студентів, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuyannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на на знаннях, отриманих на циклах природничо-наукової підготовки (медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; мікробіологія, вірусологія та імунологія) професійної підготовки (клінічна анатомія та	дитяча терапевтична стоматологія дитяча хірургічна стоматологія

оперативна хірургія, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, внутрішня медицина, хірургія, радіологія, педіатрія, отоларингології, загальна медична підготовка)	
базується на вивченні студентами дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитячої терапевтичної стоматології, дитячої хірургічної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології та інтегрується з ними	ортопедична стоматологія терапевтична стоматологія хірургічна стоматологія

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання ортодонції на 5 курсі стоматологічного факультету є формування в студентів клінічного мислення щодо вибору методів діагностики та лікування зубощелепних аномалій залежно від клінічної ситуації та віку пацієнта. Мета визначається кінцевими цілями, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно блоку її змістових модулів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей, до кожного модулю або змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортодонція» є:

- аналіз результатів обстеження пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями;
- обґрунтовувати і формулювати ортодонтичний діагноз;
- проводити диференційну діагностику в ортодонції;
- визначити провідні симптоми і синдроми в ортодонції;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі;
- проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій;
- вивчити основні принципи діагностики та лікування дефектів зубних рядів у дітей;
- вивчення основних методів ортопедичного лікування при вроджених вадах та набутих деформаціях зубощелепної системи в дітей;
- підготовка студентів до написання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-2. Стоматологія».

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

1. Етіопатогенез, клініку, діагностику та лікування дефектів зубних рядів у дітей;
2. Етіопатогенез, клініку, діагностику та лікування зубощелепних аномалій та деформацій;
3. Етіопатогенез, клініку, діагностику та лікування вроджених та набутих вад щелепно-лицевої ділянки;
4. Основні та додаткові методи обстеження ортодонтичного пацієнта;
5. Провідні синдроми і симптоми в ортодонтичній практиці;
6. Побудову синдромного ортодонтичного діагнозу;
7. Диференційну діагностику захворювань в ортодонтії;
8. Первинну та вторинну профілактику в ортодонтії;
9. Диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими;

10. Методи лікування в ортодонтії, покази та протипокази до їх застосування;
11. Морально-деонтологічні принципи та принципи фахової субординації на ортодонтичному прийомі.

8.2. Уміти:

1. Проводити обстеження ортодонтичного хворого.
2. Аналізувати результати обстеження ортодонтичного хворого.
3. Визначити провідні синдроми і симптоми в ортодонтичній практиці.
4. Проводити диференційну діагностику захворювань зубощелепного апарату.
5. Обґрунтовувати і формулювати ортодонтичний діагноз.
6. Виявляти та усунути вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки.
7. Виявляти та усунути дефекти зубних рядів у дітей.
8. Скласти план лікування ортодонтичної патології.
9. Обрати конструкцію ортодонтичного апарату.
10. Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених зубощелепних аномалій та деформацій.
11. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі.

8.3. Демонструвати:

- ПР 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми в ортодонтії; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.
- ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
- ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями для проведення диференційної діагностики захворювань.
- ПР 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
- ПР 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування зубощелепних аномалій та деформацій шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні зубощелепних аномалій та деформацій на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПР 11. Проводити лікування зубощелепних аномалій та деформацій за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
- ПР 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
- ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
- ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомami саморегуляції та самоконтролю.
- ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, або 3 кредити ЄКТС.

Із них: 60 годин – аудиторних: 10 годин лекцій та 50 годин практичних занять та 30 годин самостійної роботи студентів.

Програма навчальної дисципліни структурована в один модуль та 2 змістові модулі:

Модуль 3. Дитяче зубне протезування. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.

Змістовий модуль №1. Дитяче зубне протезування та ортодонтична лабораторна техніка.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- проводити обстеження ортодонтичних хворих з дефектами зубів та зубних рядів;
- аналізувати результат обстеження ортодонтичних хворих з дефектами зубів та зубних рядів;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз з дефектами зубів та зубних рядів у дітей та підлітків;
- обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в ортодонтичній практиці при дефектах зубів та зубних рядів у дітей;
- виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі;
- проводити ортодонтичне лікування дітей та підлітків з дефектами зубів та зубних рядів знімними та незнімними конструкціями зубних протезів;
- знати показання до використання та особливості виготовлення конструкцій для відновлення анатомічної форми зубів у дітей та підлітків;
- знати показання до використання та особливості виготовлення незнімних конструкцій зубних протезів у дітей та підлітків;
- знати показання до використання та особливості виготовлення часткових та повних знімних протезів у дітей та підлітків;
- знати фізико-хімічні властивості матеріалів, які використовуються для виготовлення часткових та повних знімних протезів у дітей та підлітків;
- знати особливості ортодонтичного лікування при ускладнених дефектах зубних рядів.
- знати особливості проявів травматичних ушкоджень зубів та щелеп у дітей.

Тематична структура змістового модуля.

Тема №1. Дефекти зубів і зубних рядів у дітей. Мета дитячого зубного протезування, його клініко-біологічне обґрунтування. Особливості виготовлення незнімних ортопедичних конструкцій у дітей.

Роль вітчизняних вчених у розвитку дитячого зубного протезування. Концепції вчених щодо доцільності виготовлення зубних протезів у дітей. Призначення дитячих зубних протезів. Фактори, які стимулюють ріст щелепних кісток. Розповсюдженість дефектів зубів і зубних рядів у дітей і підлітків. Фактори, які впливають на неї.

Причини дефектів зубів і зубних рядів у дітей. Наслідки. Діагностика дефектів зубів і зубних рядів у дітей. Класифікації, їх діагностичне значення. Особливості обстеження дітей з дефектами зубів та зубних рядів. Цілеспрямовані профілактичні заходи. Визначення стану пародонта зубів, що обмежують дефект зубного ряду.

Показання до використання та особливості виготовлення вкладок, штучних коронок і штифтових зубів у дітей. Терміни застосування. Вибір конструкції зубного протезу у дітей з урахуванням віку хворого, ступеню сформованості чи резорбції коренів, стану пародонта. Профілактика ускладнень.

Основні призначення незнімних конструкцій зубних протезів. Показання до використання. Вимоги. Особливості виготовлення. Значення стану тканин пародонту опорних зубів при визначенні конструкції протезу.

Коронка з розпоркою, мостовидні розсувні протези.

Тема №2. Знімні ортопедичні конструкції у дітей. Показання до їх використання. Профілактика ускладнень. Особливості лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів.

Показання до виготовлення часткових зубних протезів у дітей та підлітків. Вибір конструкції зубних протезів з урахуванням віку хворого, локалізації та протяжності дефектів зубних рядів, характеру обмеження дефекту та його топографії. Особливості конструювання, способи фіксації, порядок заміни, ускладнення і їх причини. Матеріали, які використовують при виготовленні часткових дитячих протезів і вимоги до них.

Показання до виготовлення повних знімних протезів у дітей, порядок заміни, ускладнення і їх причини. Вимоги до матеріалів, які використовують при виготовленні дитячих повних протезів.

Дефекти зубів і зубних рядів ускладнених і неускладнених зубощелепними аномаліями і деформаціями. Підготовка порожнини рота до зубного протезування: терапевтична, хірургічна, ортодонтична. Профілактика ускладнених дефектів зубних рядів у дітей.

Тема №3. Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя. Зміни зубощелепного апарату при ендокринній патології. Комплексна реабілітація таких хворих.

Класифікація природжених незрощень зубощелепно-лицевої ділянки. Методи виготовлення ортодонтичних апаратів при незрощеннях верхньої губи та альвеолярного відростка. Роль ортодонтичного лікування в реабілітації дітей.

Морфологічні та функціональні порушення в зубощелепному апараті, пов'язані з патологією ендокринної системи у людини. Ортодонтична допомога дитині. Синдроми захворювань, що проявляються у порожнині рота (Шерешевського-Тернера, Аперта-Крузона, Папійон-Лефевра, Олбрайта, Стейнтон-Капдепона тощо).

Тема №4. Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних та незнімних ортодонтичних апаратів. Конструктивні особливості, принцип дії, показання до використання.

Особливості конструювання незнімних ортодонтичних апаратів. Принципи дії, основні деталі незнімних ортодонтичних апаратів. Технологія індивідуального та промислового їх виготовлення (для опори та фіксації незнімних апаратів – індивідуальні та стандартні штамповані коронки, кільця, капи, фіксуючі пристрої для дугових ортодонтичних апаратів, замкові пристрої; додаткові опорні та фіксуючі елементи, дуги, принципи). Методи сполучення та обробки металевих деталей.

Особливості конструювання знімних ортодонтичних апаратів. Основні конструктивні особливості, етапи виготовлення, принципи дії, корекція і активування. Деталі внутрішньоротових знімних ортодонтичних апаратів і технологія їх виготовлення. Кламери, їх елементи, групи. Кламери Адамса, стрілоподібні кламери Шварца, вестибулярні та лінгвальні дуги, пружини, важелі, ортодонтичні гвинти.

Етапи виготовлення базисної пластмаси. Метод гарячої та холодної полімеризації, метод лиття та пресування пластмаси.

Тема №5. Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей. Особливості їх клініки і діагностики. Тактика лікування. Строки ортопедичних втручань.

Особливості травматичних ушкоджень зубів і щелеп у дітей. Причини травм, їх розповсюдженість серед дитячого населення. Класифікація травматичних ушкоджень зубів.

Клініка і лікування вивихів зубів у дітей в період тимчасового, змінного і постійного прикусів. Тактика лікаря при лікуванні вивихів тимчасових і постійних зубів в залежності від стану коренів, форми вивиху і ступеню вираженості клінічної картини.

Клініка і ортопедичне лікування переломів зубів в залежності від віку дитини, характеру травми і її давності. Тактика лікаря при травмі коронки або кореня зуба в залежності від локалізації лінії перелому, його протяжності і стану пульпи, ступеню сформованості коренів і вираженості патологічного процесу.

Клініка і ортопедичне лікування переломів щелеп у дітей. Класифікація переломів нижньої щелепи. Класифікація переломів верхньої щелепи.

Тема №6. Контроль змістового модуля №1.

Змістовий модуль 2. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля:

- аналізувати результати обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями
- визначити диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими і проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику
- визначити провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці
- виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лищевої ділянки
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій
- обґрунтовувати і формулювати синдромний ортодонтичний діагноз
- проводити диференціальну діагностику захворювань в ортодонтії
- проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта у дитячому віці
- проводити обстеження ортодонтичних хворих
- проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
Модуль 3. Дитяче зубне протезування.												
Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.												
Змістовий модуль №1. Дитяче зубне протезування та ортодонтична лабораторна техніка												
Тема №1. Дефекти зубів і зубних рядів у дітей. Мета дитячого зубного протезування, його клініко-біологічне обґрунтування. Особливості виготовлення незнімних ортопедичних конструкцій у дітей.	8	2	5			1						
Тема №2. Знімні ортопедичні конструкції у дітей. Показання до їх	8	2	5			1						

використання. Профілактика ускладнень. Особливості лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів.												
Тема №3. Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя. Зміни зубощелепного апарату при ендокринній патології.	12	4	5			3						
Тема №4. Клініко – лабораторні етапи виготовлення знімних та незнімних ортодонтичних апаратів. Конструктивні особливості, принцип дії, показання до використання.	8	2	5			1						
Тема №5. Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей. Особливості їх клініки і діагностики. Тактика лікування. Строки ортопедичних втручань.	4		3			1						
Тема №6. Контроль змістового модуля №1.	3		2			1						
Разом за змістовим модулем 1	43	10	25			8						
Змістовий модуль 2. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого												
Тема №7. Морфологічні та функціональні вікові особливості розвитку та формування зубощелепного апарату дитини та їх клінічна оцінка.	8		5			3						

Тема №8. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого. Додаткові методи діагностики зубощелепних аномалій.	8		5			3						
Тема №9. Фізіологічні та біоморфологічні зміни зубощелепного апарату під впливом різної ортодонтичної апаратури.	8		5			3						
Тема №10. Планування ортодонтичного лікування.	8		5			3						
Разом за змістовим модулем 2	32		20			12						
Індивідуальна робота (за наявності)	6				6							
Підсумковий модульний контроль	9		5			4						
Усього годин	90	10	50		6	24						

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування. Причини дефектів зубів і зубних рядів у дітей, їх профілактика. Незнімні конструкції дитячого зубного протезу, показання до їх виготовлення.	2
2	Знімні конструкції зубних протезів у дітей (часткові та повні). Показання до їх використання, особливості конструювання, способи фіксації, строки заміни, можливі ускладнення.	2
3	Вроджені вади розвитку щелепно-лицевої ділянки. Комплексна реабілітація хворих. Особливості ортодонтичної допомоги.	2
4	Синдроми в ортодонтії: клініка, діагностика, особливості ортодонтичної допомоги.	2
5	Ортодонтична лабораторна апаратура: конструктивні особливості, принципи дії, показання до використання.	2
Разом		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Дефекти зубів і зубних рядів у дітей. Мета дитячого зубного протезування, його клініко-біологічне обґрунтування. Особливості виготовлення незнімних ортопедичних конструкцій у дітей.	5
2	Знімні ортопедичні конструкції у дітей. Показання до їх використання. Профілактика ускладнень. Особливості лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів.	5
3	Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя. Зміни зубощелепного апарату при ендокринній патології. Комплексна реабілітація таких хворих.	5
4	Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних та незнімних ортодонтичних апаратів. Конструктивні особливості, принцип дії, показання до використання.	5
5	Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей. Особливості їх клініки і діагностики. Тактика лікування. Строки ортопедичних втручань.	3
6	Контроль змістового модуля №1	2
7	Морфологічні та функціональні вікові особливості розвитку та формування зубощелепного апарату дитини та їх клінічна оцінка.	5
8	Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого. Додаткові методи діагностики зубощелепних аномалій.	5
9	Фізіологічні та біоморфологічні зміни зубощелепного апарату під впливом різної ортодонтичної апаратури.	5
10	Планування ортодонтичного лікування.	5
11	Підсумковий модульний контроль	5
Разом		50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Проблеми етики і деонтології в ортодонтичній практиці. Рівні профілактики зубощелепно-лицьових аномалій та деформацій (державний, груповий, індивідуальний), їх мета та завдання.	2
2	Межі ортодонтичної терапії. Можливість саморегуляції зубощелепних аномалій. Показання до апаратурного лікування дітей та дорослих.	2
3	Тактика ортодонтичного лікування дітей з незрощенням губи, альвеолярного паростка, твердого та м'якого піднебіння.	2
4	Сучасні методи ортодонтичної реабілітації хворих з зубощелепними аномаліями та деформаціями. Комп'ютерні технології в ортодонтії, як засіб сучасної діагностики.	2
5	Особливості місцевих та загальних порушень стану організму при зубощелепних аномаліях.	2
Разом		10

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Проведення наукових досліджень з дисципліни, що вивчається.
2. Участь у студентських наукових конференціях.
3. Публікація наукових робіт з дисципліни, що вивчається.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Ортодонтія – визначення, цілі та завдання. Вітчизняні та закордонні вчені, що внесли вклад у розвиток ортодонтії.
2. Етапи становлення зубощелепного апарату людини у віковому аспекті.
3. Особливості ротової порожнини новонародженого та їх значення в процесі формування зубощелепного апарату.
4. Морфо-функціональна характеристика тимчасового прикусу.
5. Морфо-функціональна характеристика змінного прикусу.
6. Морфо-функціональна характеристика постійного прикусу.
7. Симптом Цилінського і його прогностичне значення.
8. Ріст та вікові зміни щелеп. Етапи встановлення висоти прикусу.
9. Особливості будови СНЩС у дітей різного віку.
10. Характеристика жувальної та мимічної мускулатури у дітей різного віку. Міодинамічна рівновага.
11. Класифікація зубощелепно-лицевих деформацій і аномалій у дітей за Енгле, Катцом, Калвелісом, Бетельманом, Курляндським, Ільїною-Маркосян. Принципи їх побудови, позитивні та негативні властивості. Класифікація зубощелепних аномалій, запропонована ВООЗ.
12. Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження ортодонтичного хворого.
13. Клінічні діагностичні проби за Ешлером-Бітнером та Ільїною-Маркосян.
14. Допоміжні методи дослідження в ортодонтії. Їх загальна характеристика.
15. Основні антропометричні вимірювання на діагностичних моделях та їх значення.
16. Рентгенологічні методи дослідження зубощелепного апарату в дітей. Їх загальна характеристика та покази до використання.
17. Телерентгенографія. Її діагностичне значення. Аналіз телерентгенограм.
18. Рентгенологічна класифікація зубощелепних аномалій, побудована на даних телерентгенографічних досліджень.
19. Ортодонтичний діагноз, його складові частини.
20. Роль спадковості у формуванні зубощелепних аномалій.
21. Характер вигодовування дитини та його вплив на формування прикусу.
22. Шкідливі звички дітей, їх роль в патогенезі зубощелепних деформацій.
23. Роль патології верхніх дихальних шляхів у розвитку деформацій прикусу, методи їх профілактики.
24. Рахіт. Етіопатогенез зубощелепних деформацій при ньому. Методи профілактики.
25. Соматичні захворювання в розвитку зубощелепних аномалій та деформацій.
26. Основні принципи та методи лікування зубощелепних аномалій та деформацій.
27. Міогімнастика як метод профілактики та лікування зубощелепних аномалій. Основні принципи та покази до її застосування.
28. Комплекс міогімнастичних вправ для нормалізації дихання, ковтання, змикання губ.
29. Комплекс міогімнастичних вправ при аномаліях прикусу (відкритому, глибокому, прогенії, прогнатії, перехресному).
30. Стандартна профілактична ортодонтична апаратура: її характеристика, покази до застосування.
31. Індивідуально виготовлена профілактична ортодонтична апаратура: її характеристика, покази до застосування.
32. Хірургічні методи лікування в ортодонтії: загальна характеристика методів.
33. Видалення постійних зубів за ортодонтичними показами.
34. Серійне видалення зубів за Хотцем: методика проведення, покази до використання.
35. Оперативні втручання на щелепних кістках: види, покази до використання.
36. Немедикаментозні фізіотерапевтичні методи лікування в ортодонтії.
37. Медикаментозні фізіотерапевтичні методи лікування в ортодонтії.

38. Часткове пришліфування емалі окремих зубів, покази до його застосування.
39. Протетичний метод лікування в ортодонтії. Покази до використання.
40. Апаратурний метод лікування в ортодонтії: загальна характеристика.
41. Класифікація ортодонтичних апаратів. Принципи їх побудови та складові частини.
42. Характеристика ортодонтичної апаратури механічної дії.
43. Характеристика функціонально-діючої ортодонтичної апаратури.
44. Характеристика функціонально-направляючої ортодонтичної апаратури.
45. Сили, які використовуються в ортодонтії. Їх характеристика.
46. Види переміщення зубів, розподіл сил під час різних видів руху.
47. Теорії перебудови кісткової тканини пародонта при апаратному переміщенні зубів.
48. Морфологічні зміни тканин пародонта, щелепних кісток, скронево-нижньощелепного суглоба під дією ортодонтичної апаратури.
49. Ускладнення та рецидиви під час ортодонтичного лікування. Причини виникнення та шляхи їх подолання.
50. Рівні профілактики в ортодонтії. Диспансеризація як метод профілактики.
51. Антенатальна профілактика зубощелепно-лицевих аномалій.
52. Постнатальна профілактика зубощелепно-лицевих аномалій.
53. Поняття норми в ортодонтії. Фізіологічні прикуси, їх характеристика.
54. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій окремих зубів.
55. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій кількості зубів.
56. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій прорізування зубів.
57. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій положення окремих зубів.
58. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій форми зубних рядів.
59. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика дистального прикусу.
60. Особливості лікування дистального прикусу в різні вікові періоди.
61. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика мезіального прикусу.
62. Особливості лікування мезіального прикусу в різні вікові періоди.
63. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика глибокого прикусу.
64. Особливості лікування глибокого прикусу в різні вікові періоди.
65. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика відкритого прикусу.
66. Особливості лікування відкритого прикусу в різні вікові періоди.
67. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика перехресного прикусу.
68. Особливості лікування перехресного прикусу в різні вікові періоди.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Обстеження ортодонтичного хворого та заповнення історії хвороби.
2. Отримання відбитків за допомогою різних відбиткових матеріалів.
3. Отримання діагностичних моделей щелеп.
4. Визначення лицевих індексів.
5. Оцінка профілю обличчя та губ.
6. Проведення клінічних діагностичних проб Ешлера-Бітнера.
7. Проведення клінічних діагностичних проб Ільїної-Маркосян.
8. Визначення ознак ортогнатичного прикусу та його різновидів.
9. Визначення ознак патологічних видів прикусів.
10. Визначення симптому Цилінського.
11. Визначення сагітального зазору.
12. Визначення вертикального зазору.
13. Визначення ключа оклюзії за Енглею на моделі.
14. Визначення ступеня звуження (або розширення) зубних рядів за Поном.
15. Визначення довжини переднього відрізка зубного ряду за Коркхаузом.
16. Визначення конструктивного прикусу.

17. Визначення періоду формування прикусу за ортопантомограмою.
18. Вибір конструкції ортодонтичного апарату на моделі.
19. Припасовка ортодонтичної коронки (кільця).
20. Проведення фізіологічної сепарації.
21. Корекція та активація механічнодіючої ортодонтичної апаратури.
22. Корекція та активація функціональнодіючої ортодонтичної апаратури.
23. Фіксація коронок та мостоподібних протезів у дітей.
24. Корекція часткових та повних знімних протезів у дітей.
25. Вибіркове пришліфовування зубів.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді: поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу; тематичного контролю (контроль засвоєння змістових модулів), відповідно конкретним цілям змістових модулів, підсумкового модульного контролю – слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з кожного модуля навчальної дисципліни шляхом тестування, контролю теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумковий модульний контроль Модуля № 3 навчальної дисципліни «Ортодонтія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять.

До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля.

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80 балів. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60 %), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40 %).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали, розраховані для кожного модулю.

Для поточного оцінювання Модуля № 3 дисципліни «Ортодонтія» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля , кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			традиційні оцінки				бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 3 90/3	2 (№№ 1-2)	10	11	9	7	0	10	70

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну роботу:

$$11 \cdot 10 + 10 = 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$7 \cdot 10 = 70$$

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися на кожному його етапі: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 3. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25 % від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень α-2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь – на третє.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді – на два запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «4» виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «3» виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка «2» виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення тестових завдань формату А (рівень α -3) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань, при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їхнього виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за індивідуальні завдання, передбачена програмою, дорівнює «10». Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Самостійна робота організована шляхом написання рефератів із запропонованих тем, таким чином використовуються частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль Модуля № 3 навчальної дисципліни «Ортодонтія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Критерії оцінювання тестового контролю:

61-70 % правильних відповідей – 15 балів

71-80 % правильних відповідей – 20 балів

81 % і більше правильних відповідей – 25 балів

Студенти, що не відповіли вірно на 61 % тестових завдань, до подальшого складання підсумкового модульного контролю не допускаються.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі три модулі з дисципліни. Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни протягом трьох років навчання.

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку набрав студент із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12) за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищувати 200 балів.

Бали з модуля та дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 120 балів	«3»
нижче 120 балів	«2»

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних із дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«A»	найкращі 10 % студентів
«B»	наступні 25 % студентів
«C»	наступні 30 % студентів
«D»	наступні 25 % студентів
«E»	останні 10 % студентів

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано модуль з дисципліни після завершення її вивчення. Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «E».

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Годованець О.І., Котельбан А.В., Кіцак Т.С., Гончаренко В.А. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Ортодонція». Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 90 с.
2. Дорошенко С.І. Синдроми в ортодонтії. Київ: Здоров'я, 2008. 96 с.
3. Фліс П.С. Ортодонція. Вінниця: Нова книга, 2007. 312 с.
4. Фліс П.С., Тріль С.І., Вознюк В.П. Дитяче зубне протезування. Київ: Медицина, 2010. 199 с.

19.2. Допоміжна:

1. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия. Москва: МЕДпресс-информ, 2008. 424 с.
2. Арсенина О.И., Яцина Е.Е., Жерехов Д.В. Функциональный несъемный телескопический аппарат. Москва: Мед. книга, 2001. 35 с.
3. Беннет Д., Маклоулин Р. Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги. под ред. Флиса П.С., Драгомирецкой М.С. Львов: ГалДент, 2002. 264 с.
4. Виноградова Т.Ф. Диспансеризация детей у стоматолога. Москва: Медицина, 1988. 256 с.
5. Годованець О.І. Вікові особливості зубощелепного апарату людини. Чернівці: БДМУ, 2011. 120 с.

6. Годованець О.І., Гринкевич Л.Г., Романюк Д.Г., Марчук І.С., Навольський Н.М., Годованець О.С. Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту з дисципліни «Ортодонтія». Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 167 с.
7. Годованець О.І., Романюк Д.Г., Навольський Н.М., Марчук І.С., Гринкевич Л.Г., Митченко М.П., Муринюк Т.І. Діагностика в ортодонтії. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 184 с.
8. Головка Н.В. Ортодонтичні апарати. Вінниця: Нова книга, 2006. 216 с.
9. Головка Н.В. Ортодонтія. Полтава, 2003. 294 с.
10. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. Вінниця: Нова книга, 2005. 272 с.
11. Григорьева Л.П. Прикус у детей. Полтава, 1995. 231 с.
12. Джозеф Н. Практическая ортодонтия. Руководство по коррекции окклюзии. Львів: ГалДент, 2015. 104 с.
13. Дистель В.А., Сунцов В.Г., Вагнер В.Д. Основы ортодонтии: руководство к практическим занятиям. Москва: Мед. книга; Нижний Новгород: НГМА, 2001. 244 с.
14. Дорошенко С.І., Кульгінський Є.А. Основы телерентгенографии: навч. посіб. Київ: Здоров'я, 2007. 72 с.
15. Доусон П. Функциональная окклюзия. От височно-нижнечелюстного сустава до планирования улыбки. Практическая медицина, 2016. 592 с.
16. Зубкова Л.П., Хорошилкина Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии. Київ: Здоров'я, 1993. 343 с.
17. Камышева Л.И., Теблосева Л.Т., Сашенкова Т.П. Этиология зубочелюстных аномалий. Связь с заболеваниями матери и ребёнка. Москва: МСХА, 1993. 40 с.
18. Карницкая И.В., Сунцов В.Г., Дистель В.А. Профилактика негативных изменений в органах и тканях полости рта при ортодонтическом лечении детей у врача-стоматолога. Омск, 1999. 233с.
19. Кларк У. Ортодонтическое лечение парными блоками. Москва: МЕДпресс-информ, 2007. 384с.
20. Клинеберг И., Драгер Р. Окклюзия и клиническая практика. Москва: МЕДпресс-информ, 2006. 200 с.
21. Кляйррок М. Функциональные нарушения двигательной части жевательного аппарата. Львів: ГалДент, 2015. 256 с.
22. Корбано Ж-М., Патти А. Хирургическое и ортодонтическое лечение ретинированных зубов. Москва: Азбука, 2009. 135 с.
23. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни “Зубочелюстная аномалия”. Полтава, 1997. 255 с.
24. Куроедова В.Д., Дмитренко М.И. Макарова О.М. Стасюк О.А. Зрозуміла ортодонтія у запитаннях і відповідях з ілюстраціями. Полтава, 2016. 84 с.
25. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. Атлас ортодонтических аппаратов. Полтава: «Дивосвіт», 2011. 156 с.
26. Куроедова В.Д., Чикор Т.О. Моигимнастика и массаж в ортодонтии. Львів: ГалДент, 2015. 150с.
27. Куроедова В.Д., Карасюнок А.Є. Роль батьків в ортодонтичному лікуванні дітей. Полтава, 2016. 76 с.
28. Макарова О.М., Куроедова В.Д. Особливості діагностики сагітальних асиметрій прикусу. Полтава, 2016. 80 с.
29. Маклафлин Р., Беннетт Дж., Тревизи Х. Систематизированная механика ортодонтического лечения; под ред. Флиса П.С. Львов: ГалДент, 2005. 324 с.
30. Манфредини Д. Височно-нижнечелюстные расстройства. Современные концепции диагностики и лечения. Москва: Азбука. 2013, 500 с.
31. Миллет Д. Уэлбери Р. Решение проблем в ортодонтии и детской стоматологии. Москва: МЕДпресс-информ, 2009. 200 с.
32. Митчелл Л. Основы ортодонтии. ГЭОТАР-Медиа, 2010. 336 с.
33. Мияшита К. Атлас рентгенологической цефалометрии. Москва: Азбука, 2012. 291 с.
34. Накаджима Э. Изгибание ортодонтической проволоки. Практическое руководство. Москва: Азбука, 2011. 87 с.
35. Нанда Р. Биомеханика и эстетика в клинической ортодонтии. Москва: МЕДпресс-информ, 2009.

388 с.

36. Нанда Р., Урібе Ф.А. Атлас клинической ортодонтии. Москва: МЕДпресс-информ, 2019. 412 с.
37. Нетцель Ф., Шульц К. Практическое руководство по ортодонтической диагностике. Львів: ГалДент, 2006. 176 с.
38. Персин Л.С., Косырева Т.Ф. Оценка гармоничного развития зубочелюстной системы, Москва: Центр-Ортодонт, 1996. 43 с.
39. Персин Л.С., Шаров М.Н. Стоматология. Нейростоматология. Дисфункции зубочелюстной системы. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2013. 360 с.
40. Проффит У.Р. Филдз Г. У., Савер Д.М. Современная ортодонтия. Москва: МЕДпресс-информ, 2019. 559 с.
41. Рабухина Н.А., Аржанцев В.П. Рентгенодиагностика в стоматологии. Москва, 1999. 451 с.
42. Радлански Р.Дж., Векер К.Х. Лицо. Атлас клинической анатомии; перевод с англ. под ред. проф. Хрусталева И.Э. Москва: Азбука, 2014. 348 с.
43. Ракоши Т., Грабер Т.М. Зубо-альвеолярное и челюстно-лицевое ортодонтическое лечение. Львів: ГалДент, 2012. 398 с.
44. Садао Сато. Руководство по клиническому применению методики МПД. Ортодонтическое лечение с использованием многопетлевой проволоки с прямоугольным сечением. Москва: Азбука, 2008. 158 с.
45. Славичек Р. Жевательный орган. Москва: Азбука, 2008. 542 с.
46. Степанов А.Е. Биомеханические основы ортодонтии в норме и при заболеваниях пародонта. Москва, 2000. 223 с.
47. Стрелковський К.М., Філіпчик Й.С., Варава Г.М. Ортодонція і технологія виготовлення ортопедичних конструкцій для дітей. Київ: Здоров'я, 1997. 197 с.
48. Трезубов В.Н., Щербаков А.С., Фадеев Р.А. Ортодонтия. Москва: Мед. книга; Нижний Новгород: НГМА, 2001. 148 с.
49. Тугарин В.А., Персин Л.С., Порохин А.Ю. Современная несъемная ортодонтическая техника еджуайс. Москва: Ортодент, 1996. 220 с.
50. Улитовский С.Б. Гигиена в ортодонтии. Санкт-Петербург: Человек, 2012. 152 с.
51. Фліс П.С., Власенко А.З., Бібік А.М., Іожиця К.Д. Технологія виготовлення щелепно-лицевих конструкцій. Київ: Медицина, 2010. 246 с.
52. Хинц Р., Шуман А. Основы лечения несъемной аппаратурой; под ред. Персина Л.С. Москва: Ортодент-Инфо, 1998. 92 с.
53. Ховат А. Оклюзия и патология окклюзии. Цветной атлас. Москва: Азбука, 2005. 234 с.
54. Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Москва: МИА, 2010. 592 с.
55. Хорошилкина Ф.Я. Руководство по ортодонтии. Москва: Медицина, 1999. 800 с.
56. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С. Ортодонтия. Комплексное лечение зубочелюстно-лицевых аномалий: ортодонтическое, хирургическое, ортопедическое. Москва: ООО Ортодент-Инфо, 2001. 174 с.
57. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий современными ортодонтическими аппаратами. Клинические и технические этапы их изготовления. Москва: Мед. книга; Нижний Новгород: НГМА, 2002. 252 с.
58. Шварц А.Д. Биомеханика и окклюзия зубов. Москва: Медицина, 1994. 208 с.
59. Шмут Г., Хотгрейв Э., Крешер Д. Практическая ортодонтия; под ред. Флиса П.С. Львов: ГалДент, 1999. 208 с.
60. Ashok Karad. Clinical Orthodontics. 2017.511.
61. Declan Millett, Richard Welbury. Orthodontics and Paediatric Dentistry. 2014.175.
62. John C., Bennett-Richard P., McLaughlin. Fundamentals of Orthodontic Treatment Mechanics, 2015.263.
63. Simon J. Littlewood, Laura Mitchell. An introduction Orthodontics/Oxford, 2019.365.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
2. <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Годованець Оксана Іванівна – завідувач кафедри, професор, д.мед.н.
2. Романюк Дойніца Григорівна – асистент кафедри